

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 24. februārī
(OR. en)

6845/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0046(COD)

TELECOM 50
COMPET 146
MI 140
IA 32
CODEC 262

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 23. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 94 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 94 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 94 *final*

Briselē, 23.2.2023.
COM(2023) 94 final

2023/0046 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas
pasākumiem un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts)**

{SEC(2023) 96 final} - {SWD(2023) 46 final} - {SWD(2023) 47 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Kvalitatīva digitālā infrastruktūra kļūst par arvien nozīmīgāku visas ekonomikas stūrakmeni, ieņemot vietu līdzās elektroenerģijas, gāzes, ūdensapgādes un transporta tīkliem. Teicama un droša savienojamība visiem un visur ES kļūst par priekšnoteikumu, lai varētu nodrošināt ilgtspējīgus ekonomiskos un sociālos ieguvumus, kuru pamatā ir mūsdienīgi tiešsaistes pakalpojumi un ātri interneta savienojumi.

Ņemot vērā digitālo tehnoloģiju straujo attīstību, ir nepieciešamas būtiskas investīcijas tīklā, lai neatpaliktu no pieaugošajām prasībām joslas platumam. 2020. gada paziņojumā “Eiropas digitālās nākotnes veidošana”¹ tika lēsts, ka tikai digitālajā infrastruktūrā un tīklos vien ES ik gadu trūkst 65 miljardu EUR investīciju. Ņemot to vērā, Komisija paziņoja par 2014. gada Platjoslas izmaksu samazināšanas direktīvas² (PISD) pārskatīšanu.

Lielāko daļu tīkla ierīkošanas izmaksu var attiecināt uz: i) neefektivitāti ierīkošanas procesā, kas saistīta ar pašreizējās pasīvās infrastruktūras (piemēram, kanālu, sadales skapju un antenu instalāciju) izmantošanu; ii) grūtībām inženiertehnisko darbu koordinēšanā; iii) apgrūtinotām atļauju piešķiršanas administratīvajām procedūrām un iv) trūkumiem fiziskās infrastruktūras ierīkošanā ēkas iekšpusē. Lai atvieglotu un stimulētu tīklu ierīkošanu, Komisija 2013. gadā ierosināja Platjoslas izmaksu samazināšanas direktīvu ar saskaņotiem pasākumiem, lai samazinātu ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksas³.

Pa šo laiku ir sasniegta lielākā daļa digitālās programmas mērķrādītāju, kas bija PISD pamatā, taču tie ir novecojuši. To mājtsaimniecību īpatsvars, kurām ir pieejams internets ar ātrumu 30 Mb/s, ir pieaudzis no 58,1 % 2013. gadā līdz 90,1 % 2021. gadā. Tomēr, ņemot vērā uzņēmumu un iedzīvotāju augošo vajadzību pēc ļoti veiktspējīgas fiksētās un mobilās savienojamības, 30 Mb/s pieejamība vairs neatbilst nākotnes prasībām. Tā neatbilst arī jaunajiem mērķiem, kas noteikti Direktīvā (ES) 2018/1972 (Eiropas Elektronisko sakaru kodekss, “Kodekss”)⁴, lai nodrošinātu ļoti augstas veiktspējas tīklu (LĀVT) savienojamību un plašu pieejamību. Turklāt Padome 2020. gada 9. jūnija secinājumos par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu uzsvēra, ka Covid-19 pandēmija apliecinājusi, ka arvien vairāk ir nepieciešama ātra un visaptveroša savienojamība. Tā aicināja izstrādāt papildu pasākumu kopumu, lai apmierinātu pašreizējās un jaunās tīklu ierīkošanas vajadzības, tostarp pastiprināt PISD paredzētos pasākumus. Tāpēc paziņojumā “Digitālais kompass līdz 2030. gadam – Eiropas ceļš digitālajai desmitgadei”⁵ Komisija noteica atjauninātus mērķrādītājus 2030. gadam, kas labāk atbilstu paredzamajām savienojamības vajadzībām nākotnē. Šie mērķrādītāji tika atainoti un pilnveidoti politikas programmā “Digitālās desmitgades ceļš”⁶.

¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas digitālās nākotnes veidošana” ([COM/2020/67 final](#)).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/61/ES (2014. gada 15. maijs) par pasākumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu samazināšanai (OV L 155, 23.5.2014., 1. lpp.).

³ Tīkli, kas spēj nodrošināt platjoslas piekļuves pakalpojumus ar ātrumu vismaz 30 Mb/s.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).

⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Digitālais kompass līdz 2030. gadam – Eiropas ceļš digitālajai desmitgadei” (COM/2021/118).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).

Programmā ir noteikta pārvaldības struktūra, kur ietilpst uzraudzība un mehānisms ciešai sadarbībai starp Komisiju un dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka līdz 2030. gadam ES sasniedz savus mērķus un digitālos mērķrādītājus.

Šā Gigabitiskās infrastruktūras akta priekšlikuma, kas ir Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) iniciatīva⁷, mērķis ir novērst PISD nepilnības un veicināt izmaksu ziņā efektīvu un laicīgu LĀVT ierīkošanu, kas nepieciešama, lai apmierinātu ES augošās vajadzības pēc savienojamības⁸.

• **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikums ir daļa no elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma un saskan ar citiem leģislatīviem un neleģislatīviem instrumentiem, kas arī ir daļa no šā regulējuma⁹. Proti, priekšlikums saskan ar citiem instrumentiem, kas palīdz sasniegt fiksētās un mobilās savienojamības mērķrādītājus ES (t. i., Eiropas Elektronisko sakaru kodeksu). Kodeksā lielākoties, izņemot atsevišķus gadījumus, ir paredzēta iespēja uzlikt pienākumus elektronisko sakaru operatoriem, kuriem konkrētajā elektronisko sakaru tirgū ir dominējošs stāvoklis – būtiska ietekme tirgū (BIT), tomēr šis priekšlikums attiecas uz uzņēmumiem, kuri ekspluatē elektronisko sakaru tīklu vai komunālos pakalpojumus, neatkarīgi no tā, vai tiem ir BIT.

Priekšlikums atbilst arī 2020. gada septembrī pieņemtajam ieteikumam par savienojamības rīkkopu, kuras mērķis bija samazināt LĀVT ierīkošanas izmaksas un nodrošināt savlaicīgu piekļuvi 5G radiofrekvenču spektram. Nākamajā savienojamības rīkkopā¹⁰, par ko dalībvalstis vienojās 2021. gada martā, ir iekļauti 22 paraugprakses piemēri, lai palīdzētu samazināt tīkla izmaksas, kas lielā mērā ir ņemtas vērā šeit ierosinātajos pasākumos.

Turklāt priekšlikums saskan ar neseno Komisijas priekšlikumu Savienības drošas savienojamības programmai¹¹, kuras mērķis ir atvieglot piekļuvi platjoslai, izmantojot satelītu, teritorijās, kas nav sasniedzamas, izmantojot citu fiksēto un mobilo elektronisko sakaru tīklu infrastruktūru.

⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12463-High-speed-broadband-in-the-EU-review-of-rules_lv

⁸ Tirgus piedāvājums ir reaģējis uz pieaugošo pieprasījumu pēc kvalitatīva un ātra interneta, virzot optisko šķiedru arvien tuvāk lietotājam, un pašreizējiem un pat nākotnes “ļoti augstas veiktspējas tīkliem” ir nepieciešami veiktspējas parametri, kas līdzvērtīgi tiem, kādus var nodrošināt tīkls, kura pamatā ir optiskās šķiedras elementi, vismaz līdz sadales punktam apkalpošanas vietā.

⁹ Papildus kodeksam tiesisko regulējumu papildina: Komisijas 2020. gada 18. decembra Ieteikums (ES) 2020/2245 par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams priekšregulējums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV L 439, 29.12.2020., 23. lpp.), Komisijas 2010. gada 20. septembra Ieteikums par regulētu piekļuvi nākamās paaudzes piekļuves (NGA) tīkliem (2010/572/ES) (OV L 251, 25.9.2010., 35. lpp.) un Komisijas 2013. gada 11. septembra Ieteikums par saskanīgiem nediskriminēšanas pienākumiem un izmaksu aprēķināšanas metodēm, lai veicinātu konkurenci un uzlabotu ieguldījumu vidi platjoslas pakalpojumu jomā (2013/466/ES) (OV L 251, 21.9.2013., 13. lpp.). Pēdējie divi pašlaik tiek pārskatīti.

¹⁰ [Kopīgā Savienības rīkkopa savienojamībai](#) saskaņā ar Komisijas Ieteikumu (ES) 2020/1307 par kopīgu Savienības rīkkopu, kuras mērķis ir samazināt ļoti augstas veiktspējas tīklu ierīkošanas izmaksas un nodrošināt savlaicīgu un investīcijām labvēlīgu piekļuvi 5G radiofrekvenču spektram nolūkā veicināt savienojamību, atbalstot ekonomikas atveseļošanu no Covid-19 krīzes Savienībā (OV L 305, 21.9.2020., 33. lpp.).

¹¹ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Savienības drošas savienojamības programmas izveidi 2023.–2027. gadam (COM(2022) 57 final); 2022/0039 COD, par kuru politiska vienošanās tika panākta 2022. gada 17. novembrī.

Visbeidzot, priekšlikums saskan ar finansēšanas iniciatīvām, ar ko atbalsta platjoslas tīklu ierīkošanu laukos, attālos un citos reģionos, kas tiek sliktāk apkalpoti, tostarp Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta digitālo daļu (EISI un EISI – Digitalizācija)¹², atvēršanas fondiem pēc Covid-19¹³ un valsts atbalsta iniciatīvām¹⁴. Jaunās *Pamatnostādnes par valsts atbalstu platjoslas tīkliem*¹⁵, kas nesniedz pieņemtas, arī palīdz paātrināt un paplašināt platjoslas ierīkošanu, precizējot, kad valsts atbalsts atbilst konkurences noteikumiem.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums atbilst Eiropas zaļā kursa mērķrādītājiem klimata jomā¹⁶, ko Padome un Parlaments 2021. gada jūnijā iekļāva Eiropas Klimata aktā¹⁷. Digitālās savienojamības infrastruktūra ir būtiska, lai panāktu divējādo zaļo un digitālo pārkārtošanos, kas ir Komisijas galvenās prioritātes. Digitālajai infrastruktūrai būs izšķiroša nozīme pārejā uz zaļo ekonomiku, jo tā ir svarīga energoefektivitātes veicinātāja citās nozarēs. Turklāt vērienīgais renovācijas vilnis¹⁸ līdz 2030. gadam, ko izraisīja zaļā kursa mērķi, ir milzīga iespēja panākt sinerģiju un nodrošināt ēkas iekšējās infrastruktūras, tostarp optiskajai šķiedrai gatavas fiziskās infrastruktūras un optiskās šķiedras instalācijas, augstu efektivitāti. Tas mazinās neērtības ēku īpašniekiem un/vai īrniekiem un nodrošinās efektīvāku valsts un ES fondu līdzekļu izlietojumu ēku fonda kapitālremontam.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants. Tas ir juridiskais pamats arī Platjoslas izmaksu samazināšanas direktīvai, kuru ar šo priekšlikumu atceļ. To pamato šā priekšlikuma mērķis vēl vairāk saskaņot ES elektronisko sakaru tirgus un uzlabot iekšējā tirgus izveides un darbības nosacījumus.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Pieredze, kas gūta, īstenojot PISD, ir apliecinājusi, ka mērķi nodrošināt ES ar pilnīgu ātrdarbīgas platjoslas pārklājumu nevar sasniegt ne ar direktīvu, ne dalībvalstis vienas pašas saprātīgā termiņā un izmantojot privātās un publiskās investīcijas efektīvākajā veidā. Turklāt daži Kodeksa noteikumi, proti, 44. pants, daļēji pārklājas ar PISD, un noteikumi ir jāracionalizē. Lai līdz 2030. gadam panāktu gigabitisku pārklājumu, ir nepieciešama arī visu dalībvalstu saskaņota rīcība. Pasākumi, ko dalībvalstis līdz šim ir īstenojušas, lai stimulētu tīklu ierīkošanu un jo īpaši samazinātu ierīkošanas izmaksas un termiņus, ir ļoti atšķirīgi,

¹² https://hadea.ec.europa.eu/programmes/connecting-europe-facility_en

¹³ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_lv

¹⁴ Ziņojums par platjoslas valsts atbalsta īstenošanu, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d6b8368d-f3dd-11ea-991b-01aa75ed71a1/language-en>.

¹⁵ Komisijas paziņojums “ES pamatnostādnes valsts atbalsta noteikumu piemērošanai attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu”, 2022. gada 12. decembris (C(2022) 9343).

¹⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019) 640 final).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

¹⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas Renovācijas vilnis – par zaļākām ēkām, jaunām darbvietām un labāku dzīvi” (COM/2020/662 final).

dažreiz pat vienā un tajā pašā dalībvalstī. Turklāt paredzamo ES pievienoto vērtību ir būtiski samazinājuši vērienīgie izņēmumi un atbrīvojumi daudzos dažādos apstākļos un dažādās dalībvalstīs, kā arī tas, ka nav sākotnējo norādījumu vai kopīgu principu attiecībā uz dažādiem PISD izklāstītajiem pasākumiem.

Pašreizējais noteikumu savārstījums rada šķēršļus pārrobežu investīcijām. Tas ierobežo elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanas un pakalpojumu sniegšanas brīvību. Tas ietekmē arī iekšējā tirgus darbību, jo īpaši attiecībā uz raksturīgām pārrobežu lietotnēm, piemēram, savienotai un autonomai braukšanai, kam nepieciešams visuresošs LĀVT. Pašreizējā situācija arī ļoti apgrūtina elektronisko sakaru operatoru un citu ieinteresēto personu (iekārtu ražotāju, inženierbūves uzņēmumu u. c.) iespējas panākt apjomradītus ietaupījumus. Problēmas, kas radušās, paātrinot ātrdarbīgas platjoslas ierīkošanu vai turpmāku LĀVT ierīkošanu, ir kopīgas lielākajai daļai dalībvalstu, ja ne visām. Izmaksu samazināšana un administratīvo procedūru racionalizēšana arī ir kopīgi pasākumi, kas ir būtiski šo problēmu risināšanai. Šis priekšlikums neietekmē dalībvalstu procesuālo autonomiju iekšēji sadalīt kompetences.

• **Proporcionalitāte**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam un ir mērķtiecīga politikas rīcība, kuras intensitāte ir proporcionāla tās mērķiem veicināt LĀVT saskaņā ar Kodeksu un sasniegt digitālās desmitgades mērķrādītāju 2030. gadam nodrošināt pārklājumu ar ātrdarbīgiem nākamās paaudzes bezvadu tīkliem ar veikspēju, kas ir vismaz līdzvērtīga 5G un gigabitiskiem tīkliem¹⁹. Priekšlikuma sniegtais galvenais ieguvums ir tas, ka tiks nodrošināti efektīvāki plānošanas un investīciju izvēšanas procesi (un tādējādi ļoti būtiski apjomradīti ietaupījumi) publisko elektronisko sakaru tīklu operatoriem. Turklāt apjomradīti ietaupījumi un ar tiem saistītie ietaupījumi būs ne tikai elektronisko sakaru nozarē, bet arī citās nozarēs (piemēram, iekārtu ražotājiem, būvuzņēmumiem).

Šie ieguvumi ir iespējami ar minimālu administratīvu slodzi. Pienākumi attiecas tikai uz noteiktām tīkla infrastruktūras daļām, kur var gaidīt būtiskus izmaksu ietaupījumus (piemēram, kabeļi ir izslēgti no fiziskās infrastruktūras definīcijas un tādējādi no šajā priekšlikumā noteiktajiem pienākumiem nodrošināt piekļuvi un pārredzamību)²⁰. Ar ierosinātajiem noteikumiem tiek ieviestas arī samērīgas korekcijas (piemēram, iespēja atteikties piekļuves pieprasījumus, ievērojot īpašus nosacījumus). Turklāt priekšlikumā ir paredzēti izņēmumi, kad daži pienākumi noteiktos apstākļos netiek piemēroti (piemēram, pienākumi nodrošināt piekļuvi noteiktām ēku kategorijām, kas pieder publiskām iestādēm vai kuras tās kontrolē, arhitektūras, vēsturiskas, reliģiskas vai dabas vērtības dēļ, vai pienākumi sniegt informāciju par šādām ēkām). Šie izņēmumi palīdz nodrošināt priekšlikuma proporcionalitāti un sniedz rīcības brīvību, lai varētu ņemt vērā apstākļus valstī. Turklāt ierosinātie pasākumi attiecīgo administratīvo procedūru digitalizācijai ļauj dalībvalstīm atkalizmantot un paplašināt esošos digitālos pakalpojumus un platformas vietējā, reģionālā vai valsts līmenī, kurām ir viens un tas pats mērķis un kuras atbilst šai regulai.

¹⁹ Politikas programmas “Digitālās desmitgades ceļš” 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā iecerēts panākt, ka visi galalietotāji noteiktā atrašanās vietā ir aptverti gigabitiskā tīklā līdz tīkla pieslēgumpunktam un visas apdzīvotās teritorijas ir aptvertas nākamās paaudzes ātrdarbīgos bezvadu tīklos ar vismaz 5G līdzvērtīgu veikspēju, saskaņā ar tehnoloģiju neitralitātes principu.

²⁰ Fiziskās infrastruktūras (bieži saukta par inženierbūvniecību) nozīme tīkla ierīkošanā parādās arī Eiropas Elektronisko sakaru kodeksā, kur 73. pants paredz, ka valsts regulatīvā iestāde varētu apsvērt iespēju uzlikt tikai 72. pantā noteiktos pienākumus (piekļuve inženierbūvniecībai) kā samērīgu konkurences un galalietotāju interešu veicināšanas līdzekli.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments ir regula. Tam pamatā ir pieredze, kas gūta, transponējot un īstenojot PISD, un tās pierādītie ierobežojumi, risinot pastāvīgās apzinātās problēmas, kas radušās ne tikai minimālās saskaņošanas pieejas dēļ, bet arī zemā saskaņošanas līmeņa (piemēram, daudzi noteikumi palika neobligāti, bet ar citiem, piemēram, tiem, kas attiecas uz pārredzamību, tika saskaņots tikai minimāls elementu skaits) un lēnas un neefektīvas transponēšanas dēļ.

Regula ir labākais risinājums, lai paātrinātu tīklu ierīkošanu, kas nepieciešama, lai Eiropa būtu sagatavota digitālajam laikmetam. Tai būs vislielākā ietekme uz gigabitiska tīkla ierīkošanu, jo tā ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs. Digitālajā ekonomikā, kas strauji attīstās, ir ļoti svarīgi ātri īstenot pasākumus, kas samazina slodzi uzņēmumiem un publiskajām iestādēm. Turpretim direktīvas gadījumā dalībvalstīm būtu vajadzīgs laiks, lai to transponētu valsts tiesību aktos, kas aizkavētu ierosināto noteikumu piemērošanu un apdraudētu 2030. gada mērķu sasniegšanu. Atšķirībā no direktīvas regulai ir tieša ietekme, kas ir svarīgi tādu noteikumu gadījumā, kuri lielākoties attiecas uz komercattiecībām starp elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem un tīkla operatoriem.

Tāpēc Komisija izvirza priekšlikumu pieņemt regulu jeb Gigabitiskas infrastruktūras aktu, lai novērstu turpmākas atšķirības, kas traucē sniegt attiecīgos pakalpojumus iekšējā tirgū, un garantētu uzņēmumiem vienādas tiesības un pienākumus. Tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu juridisko noteiktību un pārredzamību visiem iesaistītajiem ekonomikas dalībniekiem.

Ar priekšlikumu atceļ PISD, kas iepriekš minēto trūkumu dēļ izraisīja ļoti sadrumstalotu un minimālu īstenošanu. Regulai, kas aptver visas būtiskās jomas ar skaidrākiem noteikumiem un kopumā augstāku saskaņotības līmeni, būtu jānovērš šie trūkumi, vienlaikus saglabājot proporcionalitāti, un joprojām jāatstāj dalībvalstīm zināma rīcības brīvība attiecībā uz īpašiem noteikumiem, kas ataino īpašus valsts apstākļus.

3. RETROSPEKTĪVO IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Retrospektīvi izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

PISD novērtējuma ziņojums, kas pievienots šim priekšlikumam, liecina, ka direktīva bija tikai daļēji efektīva un iedarbīga savu aizvien aktuālo vispārējo un konkrēto mērķu sasniegšanā. Līdzšinējā īstenošana kopumā uzrāda labus rezultātus pārējos trīs analizētajos kritērijos: atbilstība, saskaņotība un ES pievienotā vērtība.

Kopumā PISD ir palīdzējusi ierīkot ātrdarbīgu platjoslu (atkalizmantoti ir gandrīz 100 000 km kanālu un gaisa infrastruktūras). Ja to efektīvi piemēro, PISD var par vairākiem mēnešiem paātrināt ātrdarbīgas platjoslas projektu izvēšanu, ietaupīt 10–30 % ierīkošanas izmaksu un proporcionāli palielināt tīkla pārklājumu.

Lielākais progress ir panākts saistībā ar piekļuvi pašreizējai fiziskajai infrastruktūrai un ar to saistītajiem pārredzamības pasākumiem, savukārt mazāks progress ir panākts saistībā ar atļauju piešķiršanu, inženiertehnisko darbu koordinēšanu un piekļuvi ēkas iekšējai infrastruktūrai. Turklāt rezultāti visā ES ir neviendabīgi, un pat jomās, kur rīcība bijusi

efektīvāka²¹, nav pilnībā apmierināta vajadzība pēc ātrākas un efektīvākas elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas, un tas ietekmē iekšējo tirgu darbību.

Pašreizējie PISD noteikumi ir jāpastiprina, lai tie būtu labāk saskaņoti ar pašreizējām un turpmākajām savienojamības vajadzībām un ES prioritātēm un pilnībā atainotu tirgus un tehnoloģiju attīstību. Pastāvīgie šķēršļi elektronisko sakaru tīklu ierīkošanai, vienotu un digitalizētu administratīvo procedūru trūkums un nepietiekami efektīvi vienotie informācijas punkti (VIP) joprojām kavē iespējamās ieguvumus no izmaksu samazināšanas pasākumiem, kas varētu veicināt izmaksu ziņā efektīvāku un ātrāku tīklu ierīkošanu visā ES. Lielās LĀVT, tostarp optiskās šķiedras kabeļu nodrošināšanas līdz galalietotājam un vidēja platuma joslas 5G, ierīkošanas izmaksas mazina ierīkošanas stimulus un jaunu ierīkošanas iespēju dzīvotspēju. Tīklu ierīkošanu visā ES ir būtiski palēninājusi nepietiekama koordinēšana starp dažādām iestādēm, kas ir atbildīgas par atļauju piešķiršanu, tīkla ierīkošanai nepieciešamo atļauju dažādība, elektronisku atļauju pieteikšanas procedūru trūkums un vispārēja ierīkošanas atļauju, tostarp piekļuves tiesību, piešķiršanas termiņu neievērošana.

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Gatavojot šo priekšlikumu, galvenie informācijas avoti bija literatūras pārskats, informācija par pašreizējās politikas īstenošanu, iepriekšējo uzraudzības un novērtēšanas pasākumu un ziņojumu analīze, ieinteresēto personu ieguldījums un īpaši atbalsta pētījumi.

Turklāt notika apspriešanās ar ieinteresētajām personām, izmantojot:

- aicinājumu sniegt atsauksmes par ceļvedi / sākotnējo ietekmes novērtējumu (no 2020. gada 19. jūnija līdz 2020. gada 17. jūlijam);
- sabiedrisko apspriešanu (no 2020. gada 2. decembra līdz 2021. gada 2. martam), pamatojoties uz izvērstu anketu, kas aptvēra gan atskatu pagātnē, gan nākotnes prognozes;
- tematiskus tiešsaistes seminārus, kuros piedalījās ieinteresētās personas un kuri notika 2021. gada janvārī un februārī;
- Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes (BEREC²²) atzinumu par Platjoslas izmaksu samazināšanas direktīvas pārskatīšanu, aptverot gan atskatu pagātnē, gan nākotnes prognozes;
- divpusējas sanāksmes, tostarp ar tirgū ieinteresētajām personām un to apvienībām, kā arī vietējām un reģionālajām iestādēm;
- īpašus seminārus 2021. gada jūnijā un 2022. gada janvārī, ko organizēja konsultanti, kuri sagatavoja atbalsta pētījumu, un speciālas aptaujas/konsultācijas.

Kopumā ieinteresētās personas uzsver, ka kvalitatīvai savienojamībai bija būtiska nozīme pandēmijas un ekonomikas atveseļošanās laikā.

Liela daļa operatoru un vairums uzņēmēju asociāciju norāda uz turpmākas saskaņošanas un regulējuma nepieciešamību ES līmenī, jo īpaši attiecībā uz administratīvajām procedūrām,

²¹ Piemēram, novērtējuma ziņojums (Komisijas dienestu darba dokuments par novērtējumu) liecina, ka lielākais progress ir saistīts ar piekļuvi pašreizējai fiziskajai infrastruktūrai un ar to saistītajiem pārredzamības pasākumiem. Dažas dalībvalstis arī pārsniedza direktīvas noteikumus un paplašināja informācijas minimumu par pašreizējo fizisko infrastruktūru.

²² BEREC (*Body of European Regulators for Electronic Communications* – Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestāde) veido ES dalībvalstu nacionālo regulatoru vadītāji vai iecelti augsta līmeņa pārstāvji. BEREC tika izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1971.

piemēram, atļauju piešķiršanu, lai novērstu tirgus sadrumstalotību. Tomēr mazāks skaits operatoru norāda uz nepieciešamību dot dalībvalstīm rīcības brīvību ES tiesību aktu īstenošanā un izpildē. Publiskās iestādes, tostarp *BEREC*, atbalsta pasākumus ES līmenī. Tās aicina veikt saskaņošanu tikai tiktāl, ciktāl nepieciešams mērķu sasniegšanai, un norāda dažas jomas, kurās valsts pasākumi būtu piemērotāki (piemēram, norādījumi par piekļuves nosacījumiem). Dažas publiskās iestādes puda vairākus iebildumus par papildu slodzi un izmaksām, kas saistītas ar pārredzamības un digitalizācijas pasākumiem.

Lielākā daļa respondentu, kas piedalījās apspriešanās ar ieinteresētajām personām, uzskata, ka ar PISD tika izveidots labs regulējums, lai padarītu elektronisko sakaru tīklu ierīkošanu efektīvāku, un direktīvā ietvertie pasākumi tiek uzskatīti par atbilstošiem. Tomēr ieinteresētajām personām ir dažādi viedokļi par to, cik efektīvi PISD ir sasniegusi savu vispārējo mērķi samazināt tīklu ierīkošanas izmaksas un palielināt ātrumu.

Ieinteresētās personas uzsver, ka, lai tīklu, jo īpaši 5G tīklu, ierīkošana būtu efektīva, ir svarīgi nodrošināt piekļuvi piemērotai fiziskajai infrastruktūrai, tostarp ārpus tīkla elementiem, kas pieder publiskām iestādēm vai kurus tās kontrolē. Ieinteresētās personas arī aicina sniegt norādījumus par taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, kā arī par piekļuves pieprasījumu noraidīšanas kritērijiem. Tas palīdzētu novērst nepamatotus atteikumus, pamatojoties uz citu dzīvotspējīgu piekļuves veidu pieejamību.

Lielākā daļa ieinteresēto personu piekrīt, ka inženiertehnisko darbu koordinēšana var samazināt ierīkošanas izmaksas. Lai gan *BEREC* uzskatīja par lietderīgu koordinēšanas pienākumu attiecināt uz visiem (publiski un privāti finansētiem) tīklu ierīkošanas projektiem, daudzas ieinteresētās personas iebilda pret šādu paplašinājumu.

Lielākā daļa ieinteresēto personu uzskata, ka tīklu ierīkošanai ir svarīga regulāri atjaunināta informācijas minimuma pieejamība par esošo fizisko infrastruktūru vai plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, tostarp ģeogrāfisko atrašanās vietu un maršrutiem, ar VIP starpniecību. Publiskās iestādes, tostarp vietējās pašpārvaldes iestādes, aicina nodrošināt rīcības brīvību, atkalizmantojot un uzlabojot dažādās dalībvalstīs jau ieviestus digitālos rīkus, kas labi darbojas, un daži no tiem tiek izmantoti arī citās nozarēs.

Lielākā daļa ieinteresēto personu, tostarp tīklu operatori, piekrīt, ka vienkāršotas atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp atļauju pieteikumu elektroniska iesniegšana, palīdzētu tīklu ierīkošanā.

Ieinteresētās personas arī aicina nostiprināt pašreizējos noteikumus par ēkas iekšējo infrastruktūru, tostarp izvirzīt mērķi pāriet no ātrdarbīgiem tīkliem uz LĀVT / optisko šķiedru un ierosināt ēku īpašniekiem noteikt pienākumu ierīkot ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju un piešķirt tai piekļuvi.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisija palāvēs uz īpašu atbalsta pētījumu, ko sagatavoja *ICF SA*, *Wavestone SA* un Eiropas politikas pētījumu centrs ar *WIK Consult GMBH* un *EcoAct* atbalstu²³. Šajā pētījumā tika novērtēta saskaņā ar PISD pieņemto pasākumu ietekme un attiecīgā gadījumā ņemta vērā to valsts pasākumu ietekme, kas veikti, lai samazinātu ātrdarbīgas platjoslas ierīkošanas izmaksas. Pētījums arī palīdzēja sagatavot ietekmes novērtējumu par iespējamiem politikas risinājumiem, kas pievienots šai iniciatīvu. Turklāt valstu ceļveži un īstenošanas ziņojumi, ko

²³ Pētījums, kas palīdz novērtēt pašreizējos pasākumus Eiropas un valstu līmenī, lai samazinātu elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksas, un sagatavotu ietekmes novērtējumu, kas papildinātu ES iniciatīvu par Direktīvas 2014/61/ES pārskatīšanu.

dalībvalstis iesniedza kā daļu no [savienojamības rīkkopas](#)²⁴, kurā iekļauti 39 paraugprakses piemēri nolūkā uzlabot tīklu ierīkošanu un ātru piekļuvi 5G spektram, sniedza vērtīgu informāciju par piemērotākajiem pasākumiem un to veikšanu. Visbeidzot, Komisija palāvēs uz citiem informācijas avotiem, kas norādīti literatūras pārskatā, tostarp uz vairākiem pētījumiem²⁵ un ziņojumiem²⁶.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējuma kopsavilkums un Regulatīvās kontroles padomes pozitīvais atzinums ir atrodams Komisijas tīmekļvietnē.²⁷ Ietekmes novērtējumā tika izskatīti šādi politikas risinājumi.

0. risinājums. Pamatscenārijs

Risinājums “neveikt izmaiņas PISD” nozīmē, ka papildus jau esošajiem pasākumiem nav citu pasākumu. Pašreizējo PISD un ar to saistītos reglamentējošos un nereglamentējošos instrumentus turpinātu īstenot tā, kā tagad. Šo pieeju varētu papildināt ar labas prakses apmaiņu, ko stimulētu apmaiņas iniciatīvas (piemēram, savienojamības rīkkopa). Tiek pieņemts, ka bez izmaiņām tīklu ierīkošana turpinātos, bet novērotā sadrumstalotība saglabātos; tīklu ierīkošana nebūtu tik efektīva, cik varētu būt, un tiktu apdraudēti savienojamības mērķrādītāji 2030. gadam.

1. risinājums. Atjaunināt, precizēt un saskaņot (minimuma pieeja)

Ar šo risinājumu tiek piedāvāts saskaņot PISD ar Kodeksu (darbības joma ir LĀVT, nevis ātrdarbīgi tīkli), noteikt par obligātiem dažus pasākumus, kuri pašlaik ir brīvprātīgi (pārredzamība, atļauju piešķiršana), un precizēt dažus noteikumus, lai saskaņotu dalībvalstu atšķirīgās interpretācijas (piemēram, atļaujas, publiski finansēti projekti, uz kuriem attiecas inženiertehnisko darbu koordinēšana, un tas, ka aktīvi, uz kuriem attiecas BIT vai valsts atbalsta saistības, ir atbrīvoti no paralēliem PISD noteikumiem pienākumiem nodrošināt piekļuvi). Šā risinājuma pamatā ir apsvērums, ka nedaudz pārskatīta direktīva kopā ar savienojamības rīkkopas paraugprakses īstenošanu un pārējo elektronisko sakaru tiesisko regulējumu uzlabotu tās īstenošanu. Proti, šis uzlabojums tiktu panākts, daļēji risinot problēmas, kas saistītas ar informācijas trūkumu vai nepilnīgu informāciju par pašreizējo fizisko infrastruktūru, kā arī atļauju piešķiršanas procedūru kavēšanos un augstajām izmaksām.

Citi pasākumi vairāku šķēršļu likvidēšanai, kas veicinātu ātrāku un efektīvāku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanu, kā norādīts novērtējuma ziņojumā un sabiedriskajā apspriešanās, netiktu veikti.

2. risinājums. Paplašināt un pastiprināt pasākumus salīdzinājumā ar PISD, atbrīvot LĀVT no pienākumiem

²⁴ [Kopīgā Savienības rīkkopa savienojamībai.](#)

²⁵ Piemēram, [Pētījums par pasākumu īstenošanu un uzraudzību saskaņā ar PISD \(SMART 2015/0066\); Baltā grāmata par ES platjoslas plāna problēmām un iespējām, Analysis Mason, 2019. gads.](#)

²⁶ Piemēram, [2020. gada Kopsavilkuma ziņojums par paraugpraksi. Kopīgās Savienības rīkkopas savienojamībai izstrādes īpašās grupas darba 1. posma rezultāts; Eiropas Komisijas 2018. gada Ziņojums par Platjoslas izmaksu samazināšanas direktīvas īstenošanu; BEREC Ziņojums par Platjoslas izmaksu samazināšanas direktīvas īstenošanu; BEREC Ziņojums Piekļuves infrastruktūrai un inženiertehniskajiem darbiem cenu noteikšanu saskaņā ar PISD.](#)

²⁷ Ietekmes novērtējums un Regulatīvās kontroles padomes atzinums ir publicēti [EUR-Lex tīmekļvietnē.](#)

Šajā risinājumā ir ietverts tas pats, kas ir ierosināts 1. risinājumā, taču regulas veidā. Turklāt ar to ir paplašināta pienākumu nodrošināt piekļuvi darbības joma, iekļaujot tajā publisko iestāžu kontrolētu/tām piederošu (ārpustīkla) fizisko infrastruktūru (ja vien tas nav nesamērīgi), un ir pastiprināti pienākumi attiecībā uz atļauju piešķiršanu (piemēram, starpposma termiņi, valsts noteikti atbrīvojumi no atļaujas un paralēla atļauju un piekļuves tiesību apstrāde). Atšķirībā no 3. un 4. risinājuma ar šo risinājumu LĀVT ir atbrīvots no pienākuma nodrošināt piekļuvi un koordinēt inženiertehniskos darbus, lai risinātu investīciju stimulēšanas problēmas (piemēram, dzīvotnespējīgu tīklu replikācija).

3. risinājums (vēlamais risinājums). Paplašināt un pastiprināt pasākumus salīdzinājumā ar PSD, veicot daļēju saskaņošanu

3. risinājumā lielā mērā ir saglabāti 2. risinājumā ietvertie pasākumi, un tas arī būtu regulas veidā (tostarp tiktu paplašināta pienākuma nodrošināt piekļuvi publiskām iestādēm piederošiem ārpustīkla aktīviem darbības joma, kā arī ar atļaujām saistīto pasākumu darbības joma). Tomēr tajā būtu nevis noteikts atbrīvojums LĀVT infrastruktūrai, bet gan izklāstīti skaidrāki noteikumi par galvenajiem aspektiem saistībā ar piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai un inženiertehnisko darbu koordinēšanu (piemēram, “taisnīgi un saprātīgi” piekļuves nosacījumi, alternatīvi piekļuves veidi un koordinēto inženiertehnisko darbu izmaksu sadalījums). Tas risinātu dzīvotnespējīgu tīklu replikācijas problēmu, precizējot piekļuves fiziskajai infrastruktūrai atteikuma iemeslus vai to, kad inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījumus var uzskatīt par nepamatotiem, norādot konkrētākus apstākļus salīdzinājumā ar 2. risinājumu. Šādi noteikumi tiktu papildināti ar ES līmeņa norādījumiem, lai nodrošinātu konsekventu piemērošanu un saskaņotu pieeju līdzīgām problēmām. Ar šo risinājumu arī tiktu noteikts, ka noteikumiem un procesiem attiecībā uz atļauju piešķiršanu jābūt konsekventiem valsts līmenī, un tie jāatbalsta ar “vienas pieturas aģentūru”, izmantojot vienotu valsts digitālās ievades punktu, un tiktu noteikts arī tas, ka atļaujas jāapstiprina automātiski, kad vien iespējams, un nodevas par atļaujām jāierobežo līdz administratīvajām izmaksām. Ierīkošanas gadījumi, uz kuriem attiecas atbrīvojumi no atļaujām, tiktu precizēti ES līmenī, un valsts līmenī tiktu nodrošināta atļauju piešķiršanas procesu konsekvence. Šī saskaņotākā pieeja risinātu problēmas, kas saistītas ar atļauju saņemšanas sarežģītību, termiņiem un izmaksām.

Lai uzlabotu pārredzamību un piekļuvi informācijai, ar 3. risinājumu prasības attiecībā uz informāciju tiktu attiecinātas arī uz esošo fizisko infrastruktūru, ja vien tas nebūtu nesamērīgi, un uz plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem (proaktīva paziņošana par visiem plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem). Abiem informācijas kopumiem jābūt pieejamiem platformās digitālā formā un savstarpēji savienotiem, ja iespējams. Visbeidzot, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar piemērotas ēkas iekšējās infrastruktūras trūkumu un piekļuvi tai, ar šo risinājumu tiktu atļauts ierīkot ēkas iekšējo infrastruktūru un optiskajai šķiedrai gatavu instalāciju katrā jaunceltņē (vai ēkā, kurā bijis kapitālremonts). Šis risinājums arī nodrošinātu ēkas iekšējās fiziskās infrastruktūras standartizāciju valsts līmenī un norādījumus par piekļuvi ēkas iekšējai infrastruktūrai ES līmenī.

4. risinājums. Paplašināt un nostiprināt, pilnībā piemērojot privātajiem aktīviem, un pilnīga saskaņošana

Ar 4. risinājumu tiktu veikta maksimāla saskaņošana ES līmenī. Regulā tiktu iekļauti visi 3. risinājuma pasākumi. Turklāt tā paplašinātu pienākumus nodrošināt piekļuvi un pārredzamību attiecībā uz privāto tīklu operatoru aktīviem (piemēram, komerciālām ēkām) un inženiertehnisko darbu koordinēšanas pienākumus attiecībā uz projektiem, kas netiek publiski

finansēti. Ar šo risinājumu tiktu atļauts izveidot vienotu digitālo platformu esošajai fiziskajai infrastruktūrai, plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem un, pēc izvēles, atļauju piešķiršanas procedūrām. Visbeidzot, ar šo risinājumu tiktu atļauts standartizēt ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru ES līmenī (salīdzinājumā ar 3. risinājumā paredzēto standartizāciju valsts līmenī).

Ņemot vērā visus novērtējuma kritērijus, ar 3. risinājumu varētu labāk sasniegt politikas mērķus. Tas arī sniedz lielāko ES pievienoto vērtību, vienlaikus nodrošinot, ka dalībvalstīm ir iespēja noteikt īpašus gadījumus, kad pienākumi uz tām var neattiekties (piemēram, tāpēc, ka tie atbilstu regulā noteiktajām kategorijām, kurām pienākumus var nepiemērot vairāku iemeslu dēļ, vai tāpēc, ka tie galu galā būtu nesamērīgi). Tāpēc šķiet, ka 3. risinājums vislabāk līdzsvaro īstermiņa īstenošanas izmaksas ar vidēja termiņa ieguvumiem un ierobežo nevajadzīgu regulatīvo slodzi.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Ierosinātie pasākumi atbalsta *REFIT* un atbilst vienkāršošanas un administratīvās slodzes samazināšanas mērķiem. Vairāku ierosināto izmaiņu mērķis ir padarīt noteikumus un procedūras skaidrākus, racionālākus un vienkāršākus, palīdz pusēm viegli saprast savas tiesības un pienākumus un veicināt sinerģiju (piemēram, koordinēšana, kas ierosināta attiecībā uz ēkām, kurās notiek kapitālremonts, lai uzlabotu energoefektivitāti). Priekšlikumā ir arī sniegti norādījumi ES līmenī (piekļuve fiziskajai infrastruktūrai, tostarp ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, un daži kritēriji piekļuves nodrošināšanas un inženiertehnisko darbu koordinēšanas noteikumiem). Šiem norādījumiem būtu jāpaātrina noteikumu konsekventa īstenošana, kā arī iespējamu strīdu izšķiršana.

Priekšlikums ietver noteiktas īstermiņa kopējās izmaksas galvenokārt administrācijām. Tās ir saistītas ar konsekventu atļauju piešķiršanas procedūru un digitālās ievades punktu / platformu izveidi atļauju apstrādes, informācijas sniegšanas, kā arī piekļuves informācijai nodrošināšanai. Tomēr, tiklīdz tie tiks izveidoti, paredzams, ka regula radīs ikgadēju administratīvo izmaksu ietaupījumu elektronisko sakaru tīklu operatoriem (aptuveni 40 miljoni EUR gadā). Šos ietaupījumus nodrošinās labāka piekļuve tīklam un publiskajai ārpus tīkla fiziskajai infrastruktūrai (aptuveni 24 miljoni EUR gadā) un atļauju pieteikumu izskatīšana (aptuveni 15 miljoni EUR gadā). Tāpat tiks ietaupīti publisko iestāžu, tostarp pašvaldību, pamatdarbības izdevumi (nav aplēšu). Šie ieguvumi varētu būt arī citās nozarēs (ne tikai elektronisko sakaru nozarē), ja platformas ieviesīs un izmantos arī citas nozares, kā tas jau notiek vairākās dalībvalstīs. Turklāt būvuzņēmumi varētu gūt labumu no standartiem attiecībā uz ēkas iekšējo infrastruktūru un instalāciju, kas garantētu efektīvāku “optiskās šķiedras kabeļu nodrošināšanu līdz galalietotājam” jaunceltnēs un ēkās, kurās bijis kapitālremonts (nav aplēšu)²⁸.

- **Pamattiesības**

Priekšlikumā pilnībā ņemtas vērā pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Proti, ierosinātie pasākumi atbilst 16. pantam (darījumdarbības brīvība), 17. pantam (tiesības uz īpašumu) un 37. pantam (vides aizsardzība).

²⁸ 1. pielikums atbalstošajā pētījumā, ko sagatavoja *ICF SA*, *Wavestone SA* un *CEPS* ar *WIK Consult GmbH* un *EcoAct* atbalstu (sk. 22. zemsvītras piezīmi), jo īpaši 1.3., 2.3. un 4.3. iedaļa.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ierosinātā regula neietekmē Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Īstenošanas uzraudzības pamatā būs ziņojums par regulas īstenošanu, kas jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei piecus gadus pēc regulas stāšanās spēkā. Šajā ziņojumā būs iekļauts kopsavilkums par pasākumu ietekmi un novērtējums par virzību tās mērķu sasniegšanā, tostarp to, vai un kā regula vēl vairāk varētu sekmēt to savienojamības mērķrādītāju sasniegšanu, kas noteikti lēmumā, ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam. Šajā nolūkā Komisija var pieprasīt no dalībvalstīm informāciju, pamatojoties uz attiecīgiem rādītājiem un periodisku datu vākšanas mehānismu, ko izstrādās Komunikāciju komiteja, kas izveidota ar Direktīvu (ES) 2018/1972.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

1. pants. Priekšmets un darbības joma

Ar 1. pantu atjaunina 2014. gada direktīvas par elektronisko sakaru tīklu ierīkošanu darbības jomu, proti, no ātrdarbīgiem tīkliem uz LĀVT, lai nodrošinātu atbilstību Kodeksa un Digitālās desmitgades savienojamības mērķu jaunajam vērienam.

2. pants. Definīcijas

Šajā pantā ir ietvertas definīcijas papildus tām, kas norādītas Kodeksā, tostarp LĀVT definīcija. Ar to paplašina “fiziskās infrastruktūras” jēdzienu, iekļaujot publiskos ārpustīkla aktīvus, un ievieš jaunu definīciju jēdzienam “ēkas iekšējā optiskās šķiedras instalācija”, kā arī ēkas iekšējā fiziskajā infrastruktūrā “ātrdarbīgiem sakariem gatava” aizstāj ar “optiskajai šķiedrai gatava”. Turklāt, ņemot vērā bezvadu fiziskās infrastruktūras nodrošinātāju, piemēram, “torņu uzņēmumu” straujo attīstību un to arvien pieaugošo lomu, nodrošinot piekļuvi fiziskai infrastruktūrai, kas piemērota bezvadu elektronisko sakaru tīklu elementu, piemēram, 5G, uzstādīšanai, jēdziena “tīkla operators” definīcija ir paplašināta, iekļaujot ne tikai uzņēmumus, kas nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, un cita veida tīklu, piemēram, transporta, gāzes vai elektroenerģijas, operatorus, bet arī uzņēmumus, kas nodrošina ar tiem saistītās iekārtas, uz kuriem tādējādi attiecas visi šajā regulā noteiktie pienākumi un priekšrocības, izņemot noteikumus attiecībā uz ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un piekļuves nodrošināšanu. Ar to arī groza “atļaujas” definīciju, lai atspoguļotu vairākus lēmumu pieņemšanas slāņus, kas dažkārt pastāv attiecībā uz atļauju piešķiršanu, un precizē, ka inženiertehniskie darbi attiecas uz “LĀVT elementu ierīkošanu”, lai tekstā būtu vieglāk sekot līdzi.

3. pants. Piekļuve pašreizējai fiziskajai infrastruktūrai

Ar 3. pantu paplašina pienākumu nodrošināt piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, kas ir nevis tīkla daļa, bet pieder publiskām iestādēm vai ir to kontrolē. Tajā ir arī paredzēti atbrīvojumi noteiktām ēku kategorijām (piemēram, sabiedrības drošības, drošuma un veselības apsvērumu dēļ) un ieviesta iespēja dalībvalstīm izveidot struktūru, kas koordinētu piekļuvi publiskajiem aktīviem.

Tajā ir precizēti piekļuves atteikuma iemesli un novērsta pienākumu dublēšanās attiecībā uz piekļuves nodrošināšanu, ja šie pienākumi jau ir noteikti tiem pašiem aktīviem saskaņā ar Kodeksu / valsts atbalsta noteikumiem.

Tajā ir paredzēta iespēja Komisijai izdot norādījumus par piekļuves noteikumu piemērošanu.

Šā panta pamatā ir arī precedents, kas izklāstīts Kodeksa 57. pantā par mazu bezvadu piekļuves punktu ierīkošanu.

4. pants. Fiziskās infrastruktūras pārredzamība

4. pantā tīklu operatoriem un publiskajām iestādēm, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras tos kontrolē, ir uzdots ar VIP starpniecību elektroniskā formā sniegt informācijas minimumu par esošo fizisko infrastruktūru.

Piekļuvi šim informācijas minimumam var ierobežot, piemēram, drošības apsvērumu dēļ vai noteiktām ēku kategorijām. Tāpat pienākums sniegt informācijas minimumu nebūtu piemērojams, ja tas būtu nesamērīgi, pamatojoties uz izmaksu un ieguvumu analīzi.

5. pants. Inženiertehnisko darbu koordinēšana

Ar 5. pantu precizē, ka pienākums koordinēt inženiertehniskos darbus attiecas uz inženiertehniskajiem darbiem, kurus "pilnībā/daļēji finansē no publiskajiem līdzekļiem".

Tajā noteikts, ka inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījumi būtu jāiesniedz vismaz divus mēnešus pirms galīgā projekta iesniegšanas, un precizēts, kad inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījumu var uzskatīt par nepamatotu.

Tajā ir paredzēta iespēja Komisijai izdot norādījumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanas noteikumu piemērošanu.

6. pants. Plānoto inženiertehnisko darbu pārredzamība

6. pantā ir paredzētas tiesības ar VIP starpniecību piekļūt informācijas minimumam elektroniskā formā par visiem (publiskajiem un privātajiem) plānotajiem tīkla operatoru inženiertehniskajiem darbiem, tostarp informācijai ar ģeogrāfisko atrašanās vietu un maršrutiem.

Šāda piekļuve varētu būt ierobežota, piemēram, tīkla drošības, valsts drošības vai komercnoslēpumu dēļ. Pienākums nodrošināt pārredzamību nebūtu piemērojams noteiktos apstākļos, piemēram, ārkārtējā stāvoklī vai valsts drošības apsvērumu dēļ.

Tas paredz, ka visiem tīklu operatoriem ar VIP starpniecību pēc iespējas agrāk un proaktīvi jāsniedz informācijas minimums par plānotajiem publiskajiem inženiertehniskajiem darbiem, lai veicinātu iespējamu inženiertehnisko darbu koordinēšanu.

7. pants. Atļauju, tostarp piekļuves tiesību, piešķiršanas procedūra

Ar 7. pantu ievieš jaunu principu par valsts līmenī saskaņotiem noteikumiem, kas reglamentē nosacījumus un procedūras attiecībā uz atļauju, tostarp piekļuves tiesību, piešķiršanu. Ar to padara par obligātu pieteikumu iesniegšanu elektroniskā formā ar VIP starpniecību.

Ar to Komisijai tiek uzdots īstenošanas aktā precizēt ierīkošanas kategorijas, kas tiks atbrīvotas no atļaujām.

Ar to tiek stiprināta pārredzamība, neuzskatot, ka atļauju pieteikumi attiecībā uz inženiertehniskajiem darbiem ir pieņemami, ja 6. pantā paredzētais informācijas minimums nav bijis pieejams ar VIP starpniecību.

Ar to tiek ieviesti vairāki pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt atļauju, tostarp piekļuves tiesību, pieteikumu izskatīšanu likumā noteiktajos termiņos, piemēram, īsāks termiņš pilnīga

pieteikuma izskatīšanai, automātisks apstiprinājums vai kompensācija par kaitējumu, kas radies termiņu neievērošanas dēļ.

Visbeidzot, tajā ir noteikts, ka nodevas un maksas par atļaujām, tostarp piekļuves tiesībām, nedrīkst pārsniegt administratīvos maksājumus.

8. pants. Ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra un optiskās šķiedras instalācija

8. pantā tiek noteikts, ka jaunceltnēs vai ēkās, kurās bijis kapitālremonts, ir jāierīko ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, piekļuves punkti un ēkas iekšējā optiskās šķiedras instalācija. Tas attiecas arī uz ēkām galalietotāja atrašanās vietā, kad tās tiek remontētas, lai uzlabotu energoefektivitāti. Izņēmumi ir paplašināti, lai novērstu iespējamo nepietiekamo proporcionalitāti konkrētās vietās, pamatojoties uz izmaksu un ieguvumu analīzi.

Ar to ir ieviests pienākums dalībvalstīm pieņemt attiecīgus valsts standartus / tehniskās specifikācijas un sertifikācijas mehānismus. Izmantojot šos sertifikācijas mehānismus, uzņēmumi var pierādīt atbilstību šiem standartiem / tehniskajām specifikācijām un pretendēt uz tagad obligāto marķējumu “gatava optiskajai šķiedrai”, no kā ir atkarīga no būvatļaujas izsniegšana.

9. pants. Piekļuve ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai

9. pantā ir paredzētas tiesības publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem ierīkot savus tīklus līdz piekļuves punktam un piekļūt ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai. Tajā arī paredzēta iespēja atteikt piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, ja piekļuve ēkas iekšējai optiskās šķiedras instalācijai ir nodrošināta saskaņā ar Kodeksā noteiktajiem pienākumiem vai tā ir darīta pieejama saskaņā ar godīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem, tostarp attiecībā uz cenu.

Tajā ir paredzēta iespēja Komisijai izdot norādījumus par noteikumu par piekļuvi ēkas iekšējai infrastruktūrai piemērošanu.

10. pants. Digitalizācija

10. pantā ir paredzēts vienots valsts digitālās ievades punkts un piekļuve digitālajiem rīkiem, jo īpaši tad, ja ir vairāk nekā viens VIP vai ja informācija atrodas citur, ļaujot īstenot šajā regulā noteiktās tiesības un pienākumus.

11. pants. Strīdu izšķiršana

Šis noteikums nodrošina, ka ikviena puse ir tiesīga ierosināt lietu kompetentajā valsts strīdu izšķiršanas struktūrā, kurai ir jāizšķir strīds saīsinātā termiņā (salīdzinājumā ar pašreizējiem PISD noteikumiem) un jāpieņem saistošs lēmums.

12. pants. Kompetentās struktūras

Ar 12. pantu ievieš papildu prasības, kuru pamatā ir Kodeksa institucionālie noteikumi. Tai skaitā: i) to publisko iestāžu objektivitāte un neatkarība, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē; ii) strīdu izšķiršanas iestāžu un VIP strukturāla nošķiršana; iii) kompetento iestāžu pilnvaru un resursu izmantošana un iv) kompetento iestāžu uzdevumu lielāka pārredzamība.

Tajā arī paredzētas sīkāk izstrādātas prasības attiecībā uz pārsūdzības tiesībām, pamatojoties uz līdzīgiem Kodeksa noteikumiem.

13. pants. Komiteju procedūra

Ar 13. pantu nosaka komiteju procedūru ar Komunikāciju komiteju, kas izveidota ar Direktīvas (ES) 2018/1972 118. panta 1. punktu.

14.–18. pants. Nobeiguma noteikumi

14. un 15. pantā ir izklāstīti nobeiguma noteikumi, tostarp par sankcijām, uzraudzību un ziņošanas pienākumiem. Attiecīgos rādītājus un datu vākšanas mehānismu izstrādās Komunikāciju komiteja.

16. pantā ir paredzēti pārejas pasākumi attiecīgos gadījumos (dažu pašreizējo PISD noteikumu turpmāka piemērošana), ņemot vērā darbības jomas paplašināšanu, iekļaujot tajā ĻĀVT, un dažu šīs regulas noteikumu aizkavētu piemērošanu. 17. un 18. pantā ir noteikumi par Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu un regulas stāšanos spēkā un piemērošanu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²⁹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu³⁰,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Pēdējos desmit gados digitālā ekonomika ir ienesusi iekšējā tirgū radikālas pārmaiņas. Savienība iecerējusi digitālo ekonomiku, kas sniedz noturīgas ekonomiskas un sociālas priekšrocības, kuru pamatā ir teicama un droša savienojamība visiem un visur Eiropā. Augstas kvalitātes digitālā infrastruktūra, kuras pamatā ir ļoti augstas veiktspējas tīkli, ir praktiski visu mūsdienīgas un novatoriskas ekonomikas nozaru balsts. Tai ir stratēģiska nozīme sociālā un teritoriālā kohēzijā, kā arī Savienības konkurētspējā un digitālajā līderībā. Tāpēc iedzīvotājiem, kā arī privātajam un publiskajam sektoram jābūt iespējai iekļauties digitālajā ekonomikā.
- (2) Covid-19 pandēmijas laikā vēl vairāk paātrinājās tehnoloģiju ātrā attīstība, strauji auga platjoslas datplūsma un arvien vairāk palielinājās pieprasījums pēc modernas un ļoti ātrdarbīgas savienojamības. Rezultātā ir sasniegta lielākā daļa Digitālās programmas 2010. gadam³¹ mērķrādītāju, taču tie ir novecojuši. To mājsaimniecību īpatsvars, kurām ir pieejams internets ar ātrumu 30 Mb/s, ir izaudzis no 58,1 % 2013. gadā līdz 90 % 2022. gadā. Tikai 30 Mb/s pieejamība vairs neatbilst nākotnes prasībām un nesaskan ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/1972³² noteiktajiem jaunajiem mērķiem nodrošināt savienojamību un plašu ļoti augstas veiktspējas tīklu pieejamību. Tāpēc Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā (ES) 2022/2481³³ ES noteica atjauninātus mērķrādītājus 2030. gadam, kas labāk atbilst gaidāmajām

²⁹ OV C , , lpp.

³⁰ OV C , , lpp.

³¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, 19.5.2010., COM(2010) 245.

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).

nākotnes savienojamības vajadzībām, kad visām Eiropas mājsaimniecībām jābūt aptvertām gigabitiskā tīklā un visās apdzīvotās vietās jābūt 5G.

- (3) Lai sasniegtu šos mērķrādītājus, ir vajadzīga politika, kas paātrinātu ļoti augstas veiktspējas fiksēto un bezvadu tīklu ierīkošanu un samazinātu tās izmaksas visā Savienībā, aptverot pareizu plānošanu, koordināciju un administratīvās slodzes samazināšanu.
- (4) Direktīvā 2014/61/ES, kura tika pieņemta, reaģējot uz vajadzību pēc politikas, kas samazinātu platjoslas ierīkošanas izmaksas, bija iekļauti pasākumi, kas attiecas uz infrastruktūras koplietošanu, inženiertehnisko darbu koordinēšanu un administratīvās slodzes samazināšanu. Lai vēl vairāk atvieglotu ļoti augstas veiktspējas tīklu, tostarp optiskās šķiedras un 5G tīklu, ierīkošanu, Eiropadome savos 2020. gada 9. jūnija secinājumos par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu aicināja izstrādāt papildu pasākumu kopumu, kas atbalstītu pašreizējo un jauno tīklu ierīkošanas vajadzības, tostarp Direktīvas 2014/61/ES pārskatīšanu.
- (5) Ļoti augstas veiktspējas tīklu (kā noteikts Direktīvā (ES) 2018/1972) ierīkošanai visā Savienībā ir vajadzīgas ievērojamas investīcijas, un lielu daļu no tām veido inženiertehnisko darbu izmaksas. Dārgu inženiertehnisko darbu nepieciešamību samazinātu un platjoslas pakalpojumu izvēršanas efektivitāti vairotu fiziskās infrastruktūras kopīgošana.
- (6) Var uzskatīt, ka vairumu minēto izmaksu rada ierīkošanas procesa neefektivitāte, kas saistīta ar: i) pašreizējās pasīvās infrastruktūras (piemēram, kanālu, cauruļu, kabeļu aku, sadales skapju, balstu, mastu, antenu iekārtu, torņu un citu balsta konstrukciju) izmantošanu; ii) trūkumiem inženiertehnisko darbu koordinēšanā; iii) apgrūtinotām administratīvām atļauju piešķiršanas procedūrām iv) trūkumiem tīklu ierīkošanā ēku iekšpusē, kas, īpaši laukos, rada augstus finansiālus šķēršļus.
- (7) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/61/ES³⁴, kas tika pieņemta, reaģējot uz vajadzību samazināt platjoslas ierīkošanas izmaksas, bija iekļauti pasākumi attiecībā uz infrastruktūras koplietošanu, inženiertehnisko darbu koordinēšanu un administratīvās slodzes samazināšanu. Lai vēl vairāk atvieglotu ļoti augstas veiktspējas tīklu, ieskaitot optiskās šķiedras un 5G tīklus, ierīkošanu, Eiropadome 2020. gada 9. jūnija secinājumos par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu aicināja izstrādāt papildu pasākumu kopumu, lai atbalstītu pašreizējo un jauno tīklu ierīkošanas vajadzības, to vidū Direktīvas 2014/61/ES pārskatīšanu.
- (8) Direktīvā 2014/61/ES noteiktie pasākumi palīdzēja ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu ierīkošanu palētināt. Tomēr šie pasākumi jāpastiprina, lai vēl vairāk samazinātu izmaksas un paātrinātu tīklu ierīkošanu.
- (9) Pasākumiem, kuru mērķis ir efektīvizēt publiskās un privātās esošās infrastruktūras izmantošanu un samazināt izmaksas un šķēršļus jaunu inženiertehnisku būvdarbu veikšanai, būtiski jāpalīdz nodrošināt ātru un plašu ļoti augstas veiktspējas tīklu ierīkošanu. Šiem pasākumiem jāuztur efektīva konkurence, nekaitējot esošās infrastruktūras drošībai un vienmērīgai darbībai.
- (10) Dažas dalībvalstis ir pieņēmušas pasākumus, kas samazina platjoslas ierīkošanas izmaksas, arī pārsniedzot Direktīvas 2014/61/ES noteikumus. Tomēr šie pasākumi joprojām ir ļoti atšķirīgi dažādās dalībvalstīs un ir devuši atšķirīgus rezultātus visā

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/61/ES (2014. gada 15. maijs) par pasākumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu samazināšanai (OV L 155, 23.5.2014., 1. lpp.).

Savienībā. Dažu šo pasākumu paplašināšana visā Savienībā un jaunu pastiprinātu pasākumu īstenošana varētu ievērojami veicināt digitālā vienotā tirgus labāku darbību. Turklāt atšķirības normatīvajās prasībās un nekonsekventa Savienības noteikumu īstenošana dažkārt kavē komunālo pakalpojumu uzņēmumu sadarbību. Atšķirības var arī radīt šķēršļus tādu jaunu uzņēmumu ienākšanai tirgū, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus vai ar tiem saistītās iekārtas tā, kā noteikts Direktīvā (ES) 2018/1972 (“operatori”). Šīs atšķirības var arī liegt jaunas uzņēmējdarbības iespējas, kavējot iekšējā tirgus attīstību, kas ļautu izmantot un ierīkot fizisko infrastruktūru ļoti augstas veiktspējas tīklu vajadzībām. Turklāt pasākumi, kas izziņoti valstu ceļvežos un īstenošanas ziņojumos, kurus dalībvalstis pieņēmušas saskaņā ar Komisijas Ieteikumu (ES) 2020/1307³⁵, neaptver visas Direktīvas 2014/61/ES jomas un nerisina visus jautājumus konsekventi un pilnīgi. Tāda ir situācija, neraugoties uz to, cik svarīgi ir rīkoties visā ierīkošanas procesā un dažādās nozarēs, lai panāktu saskanīgu un ievērojamu ietekmi.

- (11) Šīs regulas mērķis ir nostiprināt un saskaņot tiesības un pienākumus, kas piemērojami visā Savienībā, lai paātrinātu ļoti augstas veiktspējas tīklu ierīkošanu un starpnozaru koordinēšanu. Elektronisko sakaru tirgu pastāvīgās sadrumstalotības dēļ atsevišķos valstu tirgos uzņēmumi, kas nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, nespēj sasniegt apjomrādītus ietaupījumus. Tam var būt spēcīga pakārtota ietekme uz pārrobežu tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu, jo daudzus pakalpojumus var sniegt tikai tad, ja visā Savienībā ir izveidots pietiekami veiktspējīgs tīkls. Nodrošinot uzlabotus vienlīdzīgus konkurences apstākļus, šī regula neliedz veikt Savienības tiesību aktiem atbilstošus valsts pasākumus, kas veicina esošās fiziskās infrastruktūras kopīgu izmantošanu vai ļauj efektīvāk ierīkot jaunu fizisko infrastruktūru, papildinot šajā regulā noteiktās tiesības un pienākumus. Piemēram, dalībvalstis varētu noteikumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu attiecināt arī uz privāti finansētiem projektiem vai pieprasīt, lai vienotajā informācijas punktā elektroniski tiktu sniegta plašāka informācija par fizisko infrastruktūru vai plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, ja tādējādi netiek pārkāpti Savienības tiesību akti, ieskaitot šīs regulas noteikumus.
- (12) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, arī attiecībā uz īpašiem regulatīviem pasākumiem, kas noteikti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 II daļas II–IV nodaļu un Direktīvu 2002/77/EK³⁶, šo direktīvu noteikumiem jābūt pārākiem par šo regulu.
- (13) Operatoriem, it īpaši jaunpienācējiem, var būt daudz lietderīgāk atkalizmantot pašreizējo fizisko infrastruktūru, ieskaitot citu komunālo pakalpojumu infrastruktūru, lai ierīkotu ļoti augstas veiktspējas tīklus vai ar tiem saistītās iekārtas. Tas īpaši attiecas uz teritorijām, kur nav pieejams piemērots elektronisko sakaru tīkls vai kur jaunas fiziskās infrastruktūras izveide nebūtu ekonomiski izdevīga. Turklāt sinerģija starp nozarēm var būtiski samazināt vajadzību pēc inženiertehniskajiem darbiem, kas attiecas uz ļoti augstas veiktspējas tīklu ierīkošanu. Tāda atkalizmantošana var arī samazināt ar šiem darbiem saistītās sociālās un vidiskās izmaksas, piemēram, piesārņojumu, troksni un satiksmes sastrēgumus. Tāpēc šai regulai jāattiecas ne tikai uz operatoriem, bet arī uz īpašniekiem vai tiesību turētājiem, kuriem ir tiesības

³⁵ Komisijas Ieteikums (ES) 2020/1307 (2020. gada 18. septembris) par kopīgu Savienības rīkkopu, kuras mērķis ir samazināt ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanas izmaksas un nodrošināt savlaicīgu un investīcijām labvēlīgu piekļuvi 5G radiofrekvenču spektram nolūkā veicināt savienojamību, atbalstot ekonomikas atveseļošanu no Covid-19 krīzes Savienībā (OV L 305, 21.9.2020., 33. lpp.).

³⁶ Komisijas Direktīva 2002/77/EK (2002. gada 16. septembris) par konkurenci elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu tirgū ([OV L 249, 17.9.2002., 21. lpp.](#)).

izmantot plašu un visuresošu fizisko infrastruktūru, kas ir piemērota, lai izvietotu elektronisko sakaru tīklu elementus, piemēram, fiziskus tīklus elektroenerģijas, gāzes, ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmas, kā arī apkures un transporta pakalpojumu nodrošināšanai. Tiesību turētāju gadījumā tas nemaina nekādas trešo personu tiesības uz īpašumu.

- (14) Lai uzlabotu ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanu iekšējā tirgū, šajā regulā jāparedz tiesības uzņēmumiem, kuri nodrošina publiskos elektronisko sakaru tīklus vai ar tiem saistītas iekārtas (tostarp publiskas dabas uzņēmumiem), piekļūt fiziskajai infrastruktūrai neatkarīgi no tās atrašanās vietas saskaņā ar taisnīgiem un samērīgiem noteikumiem, kas atbilst parastai īpašumtiesību izmantošanai. Pienākumam dot piekļuvi fiziskai infrastruktūrai nebūtu jāskar tiesības, kas ir īpašniekiem, uz kuru zemes vai kuru ēkās atrodas attiecīgā infrastruktūra.
- (15) Proti, ņemot vērā bezvadu fiziskās infrastruktūras nodrošinātāju, piemēram, “torņu uzņēmumu”, straujo attīstību un to arvien pieaugošo nozīmi, nodrošinot piekļuvi fiziskai infrastruktūrai, kas piemērota bezvadu elektronisko sakaru tīklu elementu, piemēram, 5G, uzstādīšanai, jēdziena “tīkla operators” definīcija ir paplašināta, iekļaujot ne tikai uzņēmumus, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, un cita veida tīklu, piemēram, transporta, gāzes vai elektroenerģijas, operatorus, bet arī uzņēmumus, kuri nodrošina ar tīkliem saistītās iekārtas un uz kuriem tādējādi attiecas visi šajā regulā noteiktie pienākumi un priekšrocības, izņemot noteikumus par ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un piekļuves nodrošināšanu.
- (16) Ņemot vērā to zemo diferenciācijas pakāpi, tīkla fiziskajās iekārtās bieži var vienlaikus izvietot plašu elektronisko sakaru tīkla elementu klāstu, neietekmējot galveno sniegto pakalpojumu, ar minimālām pielāgošanas izmaksām. Tie ir elementi, kas spēj nodrošināt platjoslas piekļuves pakalpojumus ar ātrumu vismaz 100 Mb/s saskaņā ar tehnoloģiskās neitralitātes principu. Tāpēc fizisko infrastruktūru, kas paredzēta tikai citu tīkla elementu izvietošanai, nekļūstot par aktīvu tīkla elementu, piemēram, tumšo optisko šķiedru, būtībā var izmantot, lai izvietotu elektronisko sakaru kabeļus, iekārtas vai jebkuru citu elektronisko sakaru tīkla elementu neatkarīgi no infrastruktūras pašreizējā lietojuma vai īpašumtiesībām, drošības apsvērumiem vai infrastruktūras īpašnieka nākotnes uzņēmējdarbības interesēm. Publisko elektronisko sakaru tīklu fizisko infrastruktūru būtībā var izmantot arī citu tīklu elementu izvietošanai. Tāpēc attiecīgos gadījumos publisko elektronisko sakaru tīklu operatori var nodrošināt piekļuvi saviem tīkliem, lai būtu iespējams ierīkot citus tīklus. Neskarot īpašas vispārējās intereses, kas saistītas ar galvenā pakalpojuma sniegšanu, vienlaikus būtu jāveicina sinerģija starp tīkla operatoriem, lai palīdzētu sasniegt Lēmumā (ES) 2022/2481 noteiktos digitālos mērķrādītājus.
- (17) Ja nav pamatota izņēmuma, fiziskās infrastruktūras elementos, kuri pieder publiskām iestādēm vai kurus tās kontrolē, pat ja tie nav tīkla daļa, var izvietot arī elektronisko sakaru tīkla elementus, un tiem jābūt pieejamiem, lai atvieglotu ļoti augstas veiktspējas tīklu, it īpaši bezvadu tīklu, elementu uzstādīšanu. Fiziskās infrastruktūras elementu piemēri ir ēkas, ēku ievadi un citi aktīvi, arī ielu aprīkojums, piemēram, laternas, ielu nosaukumu plāksnes, luksofori, sludinājumu dēļi, autobusu un tramvaju pieturas un metro stacijas. Dalībvalstīm ir jāapzina konkrētas ēkas, kuras to teritorijā pieder publiskām iestādēm vai kuras tās kontrolē, un kurām nevar piemērot pienākumu nodrošināt piekļuvi, piemēram, arhitektūriskas, vēsturiskas, reliģiskas vai dabiskas vērtības dēļ.

- (18) Šai regulai nav jāskar īpašie aizsardzības pasākumi, kas jāveic, lai nodrošinātu drošību un sabiedrības veselību, tīklu, it īpaši valsts tiesību aktos noteiktās kritiskās infrastruktūras tīklu, drošību un veselumu, un panāktu, ka tīklos, kurus izmanto cilvēku patēriņam paredzēta ūdens nodrošināšanai, netiek ietekmēti galvenie tīkla operatora sniegtie pakalpojumi. Taču valstu tiesību aktos izklāstīti vispārīgi noteikumi, ar ko liedz tīklu operatoriem risināt sarunas par uzņēmumu, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai ar tiem saistītas iekārtas, piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, var kavēt tirgus izveidi attiecībā uz piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai. Tāpēc tādi vispārīgi noteikumi jāatceļ. Tomēr šajā regulā noteiktiem pasākumiem nav jāskar dalībvalstu iespējas saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem stimulēt komunālo pakalpojumu sniedzējus piešķirt piekļuvi infrastruktūrai, no piekļuves to fiziskajai infrastruktūrai gūtus ieņēmumus izslēdzot no to tarifu aprēķina, kuri galalietotājiem noteikti par pakalpojumu sniedzēju galveno darbību vai darbībām.
- (19) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību un izvairītos no nesamērīgām slodzēm tīkla operatoriem, vienlaikus piemērojot divus atšķirīgus piekļuves režīmus vienai un tai pašai fiziskajai infrastruktūrai, fiziskajai infrastruktūrai, uz kuru attiecas valsts regulatīvo iestāžu noteikti pienākumi nodrošināt piekļuvi saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 vai pienākumi nodrošināt piekļuvi, kas izriet no Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanas, nepiemēro šajā regulā noteiktos pienākumus nodrošināt piekļuvi, kamēr šādi pienākumi nodrošināt piekļuvi ir spēkā. Tomēr šī regula jāpiemēro, kad valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 ir noteikusi pienākumu nodrošināt piekļuvi, kas ierobežo attiecīgās fiziskās infrastruktūras izmantošanu. Piemēram, tas var notikt, ja operators, kas plāno savienot bāzes stacijas, lai piekļūtu vairumtirdzniecībai atvēlētajai jaudai, pieprasa piekļuvi pastāvošajai fiziskajai infrastruktūrai, kurai tirgū ir noteikti pienākumi nodrošināt piekļuvi³⁷.
- (20) Lai nodrošinātu proporcionalitāti un saglabātu stimulus investēt, tīkla operatoram vai publiskajai iestādei jābūt tiesībām taisnīgu un pamatotu iemeslu dēļ atteikt piekļuvi konkrētai fiziskai infrastruktūrai. Proti, fiziskā infrastruktūra, kurai pieprasīta piekļuve, var būt tehniski nepiemērota īpašu apstākļu dēļ vai tādēļ, ka trūkst pieejamu telpu vai ir pietiekami pamatotas tīkla operatora turpmākās vajadzības pēc telpām, piemēram, publiski pieejamos investīciju plānos. Lai nodrošinātu proporcionalitāti un saglabātu stimulus investēt, tīkla operators vai publiskā iestāde var atteikt piekļuvi konkrētai fiziskai infrastruktūrai. Lai izvairītos no iespējamām konkurences izkropļojumiem vai piekļuves atteikuma nosacījumu iespējamās ļaunprātīgas izmantošanas, ikkatrs atteikums pienācīgi jāpamato un jābalsta uz taisnīgiem un sīki izklāstītiem iemesliem. Piemēram, iemesli netiks uzskatīti par objektīviem, ja uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, ir ierīkojis fizisko infrastruktūru, pateicoties inženiertehnisko darbu koordinēšanai ar tīkla operatoru, kas nav elektronisko sakaru tīkla operators, un atsakās piešķirt piekļuvi, pamatojoties uz ļoti ātrdarbīgu tīklu elementu izvietošanai pieejamo telpu iespējamu trūkumu, kas izriet no tā kontrolē esošā uzņēmuma lēmumiem. Šādā gadījumā konkurences izkropļojumi var rasties, ja teritorijā, uz ko attiecas piekļuves pieprasījums, nav cita LĀVT. Tāpat īpašos apstākļos infrastruktūras koplietošana var

³⁷ Komisijas Ieteikums (ES) 2020/2245 (2020. gada 18. decembris) par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi, 18.12.2020., C(2020) 8750, OV L 439, 29.12.2020., 23. lpp.

apdraudēt drošību vai sabiedrības veselību, tīklu, tostarp kritiski svarīgas infrastruktūras tīklu, veselumu un drošību vai kaitēt tādu pakalpojumu sniegšanai, kuriem galvenokārt tiek izmantota šī infrastruktūra. Turklāt, ja tīkla operators jau nodrošina dzīvotspējīgu alternatīvu risinājumu fiziskai vairumtirdzniecības piekļuvei elektronisko sakaru tīkliem, kas atbilst piekļuves prasītāja vajadzībām, piemēram, tumšo optisko šķiedru vai optiskās šķiedras atsaistīšanu, piekļuve pamatā esošajai fiziskajai infrastruktūrai var radīt negatīvu ekonomisko ietekmi tā uzņēmējdarbības modelī, it īpaši tāda operatoru uzņēmējdarbības modelī, kas darbojas tikai vairumtirdzniecības tirgos, un uz stimuliem veikt investīcijas. Tas var arī radīt neefektīvas tīkla elementu dublēšanas risku. Novērtējot šādu alternatīvu vairumtirdzniecības fiziskās piekļuves risinājumu noteikumu taisnīgumu un saprātīgumu, cita starpā jāņem vērā tā uzņēmuma pamatā esošais uzņēmējdarbības modelis, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, piešķirot piekļuvi, un nepieciešamība izvairīties no kādas puses būtiskas ietekmes tirgū, ja tāda ir, nostiprināšanās.

- (21) Lai atvieglotu esošās fiziskās infrastruktūras atkalizmantošanu, ja operatori pieprasa piekļuvi noteiktā teritorijā, tīkla operatoriem un publiskajām iestādēm, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, būtu jāizsaka piedāvājums par savu iekārtu koplietošanu saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, arī attiecībā uz cenu, ja piekļuve nav atteikta objektīvu, dibinātu iemeslu dēļ. Ir arī jāliek publiskajām iestādēm piekļuvi piedāvāt ar nediskriminatīviem noteikumiem. Atkarā no apstākļiem piekļuves piešķiršanas nosacījumus var ietekmēt vairāki faktori. To vidū: i) uzturēšanas un pielāgošanas papildu izmaksas; ii) profilaktiski aizsardzības pasākumi, kuri jāpieņem, lai mazinātu negatīvu ietekmi uz tīkla drošumu, drošību un veselumu; iii) īpašs atbildības regulējums kaitējuma gadījumam; iv) infrastruktūras izbūvei piešķirtu publisko subsīdiju izmantošana, ieskaitot specifiskus noteikumus, kas saistīti ar subsīdijām vai atbilstīgi Savienības tiesību aktiem noteikti valstu tiesību aktos; v) spēja nodrošināt vai sniegt infrastruktūras jaudu, lai izpildītu sabiedrisko pakalpojumu saistības; vi) ierobežojumi, kas izriet no valsts noteikumiem, kuru mērķis ir aizsargāt vidi, sabiedrības veselību, valsts drošību vai sasniegt pilsētu un lauku plānošanas mērķus.
- (22) Investīcijām publisko elektronisko sakaru tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu fiziskajā infrastruktūrā tieši jāveicina Lēmumā (ES) 2022/2481 noteikto mērķu sasniegšana, un tajās nedrīkst pieļaut oportūnistisku rīcību. Tāpēc attiecībā uz visiem pienākumiem nodrošināt piekļuvi vai koordinēt inženiertehniskos darbus pilnībā jāņem vērā vairāki faktori, kā: i) minēto investīciju ekonomiskā dzīvotspēja, pamatojoties uz to riska profilu; ii) laika grafiks investīciju atdevei; iii) piekļuves ietekme uz pakārtoto konkurenci un attiecīgi uz cenām un investīciju atdevi; iv) tīkla aktīvu nolietojums piekļuves pieprasījuma brīdī; v) uzņēmējdarbības pamatojums, kas ir investīcijas pamatā, it īpaši fiziskajā infrastruktūrā, ko izmanto ļoti augstas veiktspējas tīkla pakalpojumu sniegšanai; vi) iespējas, kas agrāk piedāvātas piekļuves prasītājam, lai veiktu līdzierīkošanu.
- (23) Publiskajām iestādēm, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, var trūkt pietiekamu resursu, pieredzes vai nepieciešamo tehnisko zināšanu iesaistei sarunās ar operatoriem par piekļuvi. Lai atvieglotu piekļuvi šo publisko iestāžu fiziskajai infrastruktūrai, var izraudzīties iestādi, kas koordinētu piekļuves pieprasījumus, sniegtu juridiskas un tehniskas konsultācijas piekļuves noteikumu apspriešanā un ar vienotā informācijas punkta starpniecību darītu pieejamu attiecīgo informāciju par tādu fizisko infrastruktūru. Koordinējošā iestāde varētu arī palīdzēt

publiskajām iestādēm sagatavot līgumu paraugus un uzraudzīt piekļuves pieprasījumu izskatīšanas iznākumu un ilgumu. Šī iestāde varētu arī palīdzēt strīdos par piekļuvi fiziskai infrastruktūrai, kas pieder publiskajām iestādēm vai ir to kontrolē.

- (24) Lai nodrošinātu dalībvalstu pieejas konsekvencitāti, Komisija ciešā sadarbībā ar Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (*BEREC*) varētu sniegt norādījumus par to noteikumu piemērošanu, kuri attiecas uz piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, tostarp, bet ne tikai taisnīgu un saprātīgu nosacījumu piemērošanu. Sagatavojot norādījumus, pienācīgi jāņem vērā ieinteresēto personu un valstu strīdu izšķiršanas struktūru viedokļi.
- (25) Operatoriem jābūt pieejamam informācijas minimumam par fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem ierīkošanas teritorijā. Tas ļaus tiem efektīvi plānot ļoti augstas veiktspējas tīklu ierīkošanu un nodrošināt tādu tīklu ierīkošanai piemērotas pašreizējās fiziskās infrastruktūras un plānoto inženiertehnisko darbu efektīvāko izmantošanu. Šāds informācijas minimums ir priekšnoteikums, lai varētu novērtēt pašreizējās fiziskās infrastruktūras izmantošanas iespējas vai plānoto inženiertehnisko darbu koordinēšanu konkrētā teritorijā, kā arī lai samazinātu kaitējumu jebkurai pašreizējai fiziskajai infrastruktūrai. Ņemot vērā iesaistīto ieinteresēto personu skaitu (kas attiecas uz publiski un privāti finansētiem inženiertehniskajiem darbiem, kā arī uz pašreizējo vai plānoto fizisko infrastruktūru) un lai atvieglotu piekļuvi šai informācijai (pāri nozarēm un robežām), tīkla operatoriem un publiskajām iestādēm, uz ko attiecas pienākums nodrošināt pārredzamību, būtu proaktīvi (nevis pēc pieprasījuma) jāsniedz un jāuztur šāds informācijas minimums ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Tas vienkāršos pieprasījumu piekļūt šādai informācijai pārvaldību un ļaus paust interesi par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai vai inženiertehnisko darbu koordinēšanu operatoriem, kam laiks ir ļoti svarīgs. Informācijas minimums par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem jāsniedz ar vienotā informācijas punkta starpniecību, tiklīdz informācija ir pieejama attiecīgajam tīkla operatoram, un jebkurā gadījumā un ja ir vajadzīgas atļaujas, ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms atļaujas pieteikuma pirmās iesniegšanas kompetentajām iestādēm.
- (26) Informācijas minimums nekavējoties jādara pieejams ar vienotā informācijas punkta starpniecību, ievērojot samērīgus, nediskriminējošus un pārredzamus noteikumus, lai operatori varētu iesniegt informācijas pieprasījumus. Vienotajam informācijas punktam jā sastāv no elektroniska informācijas repozitorija, kur var piekļūt informācijai un iesniegt pieprasījumus tiešsaistē, izmantojot digitālos rīkus, piemēram, tīmekļlapas, digitālas lietotnes un digitālas platformas. Pieejamā informācija var būt ierobežota, lai nodrošinātu tīklu, jo īpaši kritiskās infrastruktūras tīklu drošību un veselumu, valsts drošību vai aizsargātu likumīgus ekspluatācijas noslēpumus un komercnoslēpumus. Vienotajam informācijas punktam nav jāmitina informācija, ja tas nodrošina, ka ir pieejamas saites uz citiem digitālajiem rīkiem, piemēram, tīmekļa portāliem, digitālajām platformām vai digitālajām lietotnēm, kurās informācija tiek glabāta. Vienotais informācijas punkts var nodrošināt papildu funkcijas, piemēram, piekļuvi papildu informācijai vai atbalstu pieprasījumu par piekļuvi esošajai fiziskajai infrastruktūrai vai inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījumu izskatīšanā.
- (27) Turklāt, ja pieprasījums ir pamatots, it īpaši, ja tas vajadzīgs, lai koplietotu pašreizējo fizisko infrastruktūru vai koordinētu inženiertehniskos darbus, būtu jādod iespēja operatoriem veikt vietas apsekojumus un pieprasīt informāciju par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem saskaņā ar pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem un neskarot aizsardzības pasākumus, kas pieņemti,

lai nodrošinātu tīkla drošību un veselumu, kā arī aizsargātu konfidencialitāti, ekspluatācijas noslēpumu un komercnoslēpumu.

- (28) Jāmudina lielāku pārredzamību pār plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem nodrošināt ar vienoto informācijas punktu starpniecību. To var viegli paveikt, operatorus pārorientējot uz tādu informāciju, ja tā pieejama. Pārredzamība arī jāpalielina, nosakot, ka atļauju piešķiršanas pieteikumi ir atkarīgi no tā, vai iepriekš ar vienotā informācijas punkta starpniecību ir publicēta informācija par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem.
- (29) Dalībvalstu rīcības brīvība piešķirt vienoto informācijas punktu funkcijas vairāk nekā vienai kompetentajai struktūrai nedrīkst ietekmēt to spēju efektīvi pildīt šīs funkcijas. Ja dalībvalstī ir izveidots vairāk nekā viens vienots informācijas punkts, vienotajam valsts digitālās ievades punktam, kas sastāv no kopējas lietotāja saskarnes, jānodrošina netraucēta piekļūšana visiem vienotajiem informācijas punktiem ar elektroniskiem līdzekļiem. Vienotajam informācijas punktam jābūt pilnībā digitalizētam un jānodrošina viegla piekļuve attiecīgajiem digitālajiem rīkiem. Tas ļaus tīklu operatoriem un publiskajām iestādēm izmantot savas tiesības un pildīt šajā regulā noteiktos pienākumus. Tas ietver ātru piekļuvi informācijas minimumam par pašreizējo fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, elektroniskām atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas administratīvajām procedūrām, kā arī piemērojamiem nosacījumiem un procedūrām. Šā informācijas minimuma robežās vienotajam informācijas punktam jānodrošina piekļuve informācijai par pašreizējās fiziskās infrastruktūras un plānoto inženiertehnisko darbu ģeogrāfisko atrašanās vietu. Lai to atvieglotu, dalībvalstīm jānodrošina automatizēti digitāli rīki ģeogrāfiskās informācijas iesniegšanai un konvertēšanai atbalstītajos datu formātos. Ar vienoto informācijas punktu starpniecību tos varētu darīt pieejamus par šīs informācijas sniegšanu atbildīgajiem tīklu operatoriem un publiskajām iestādēm. Turklāt, ja ģeogrāfiskās atrašanās vietas dati ir pieejami, izmantojot citus digitālos rīkus, piemēram, *INSPIRE* ģeoportālu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/2/EK³⁸, vienotais informācijas punkts varētu nodrošināt lietotājam ērtu piekļuvi šai informācijai.
- (30) Lai nodrošinātu proporcionalitāti un drošību, prasība sniegt informāciju par pašreizējo fizisko infrastruktūru ar vienotā informācijas punkta starpniecību nav jāpiemēro to pašu iemeslu dēļ, ar kuriem pamato piekļuves pieprasījuma atteikumu. Turklāt ļoti īpašos gadījumos tīkla operatoriem un publiskajām iestādēm informācijas sniegšana par pašreizējo fizisko infrastruktūru ar vienotā informācijas punkta starpniecību varētu būt apgrūtināša vai nesamērīga. Tā varētu notikt, piemēram, ja attiecīgo aktīvu kartēšana vēl nav pieejama un šāda kartēšana būtu ļoti dārga vai ja ir paredzams, ka piekļuves pieprasījumu skaits būs ļoti mazs noteiktās dalībvalsts teritorijās vai attiecībā uz konkrētu fizisko infrastruktūru. Ja pēc detalizētas izmaksu un ieguvumu analīzes šķiet, ka informācijas sniegšana ir nesamērīga, tīklu operatoriem un publiskajām iestādēm nav jābūt pienākumam sniegt tādu informāciju. Dalībvalstīm tāda detalizēta izmaksu un ieguvumu analīze jāveic, pamatojoties uz apspriedēm ar ieinteresētajām personām par pieprasījumu piekļūt pašreizējai fiziskajai infrastruktūrai, un analīze regulāri jāatjaunina. Apspriešanās process un tā rezultāti jāpublisko, un konkrētā fiziskā infrastruktūra, kas ir atbrīvota no šī pienākuma, jādara zināma Komisijai.

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

- (31) Lai nodrošinātu konsekvenci, kompetentajām iestādēm, kuras veic vienotā informācijas punkta funkcijas, valsts regulatīvajām iestādēm, kuras pilda savus uzdevumus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972, vai citām kompetentajām iestādēm, piemēram, valsts, reģionu vai pašvaldību iestādēm, kuras atbild par kadastru vai Direktīvas 2007/2/EK (*INSPIRE*) īstenošanu, attiecīgā gadījumā jāapspriežas un jāsadarbojas savā starpā. Šādas sadarbības mērķim jābūt minimalizēt tīkla operatoru un publisko iestāžu, tostarp uzņēmumu ar būtisku ietekmi tirgū ("operatori ar BIT"), pūliņus pildīt pienākumu nodrošināt pārredzamību, lai informācija par to fizisko infrastruktūru būtu pieejama. Ja ir nepieciešama cita datu kopa par operatora ar BIT fizisko infrastruktūru, sadarbības rezultātā jāizveido noderīgas saiknes un sinerģija starp ar BIT saistīto datubāzi un vienoto informācijas punktu, kā arī proporcionāla kopēja datu vākšanas un datu sniegšanas prakse, lai nodrošinātu, ka rezultātus var viegli salīdzināt. Sadarbības mērķim arī jābūt atvieglot piekļuvi informācijai par fizisko infrastruktūru, ņemot vērā valsts apstākļus. Ja regulatīvie pienākumi tiek grozīti vai atcelti, skartajām pusēm jāspēj vienoties par labākajiem risinājumiem, lai datu par fizisko infrastruktūru vākšanu un sniegšanu pielāgotu jaunajām normatīvajām prasībām.
- (32) Pienākums nodrošināt pārredzamību attiecībā uz inženiertehnisko darbu koordinēšanu nav jāpiemēro inženiertehniskajiem darbiem valsts drošības apsvērumu dēļ vai ārkārtējā stāvoklī. Tas var attiekties uz inženiertehniskajiem darbiem, kas tiek veikti, ja pastāv sabiedrības apdraudējuma risks inženiertehnisko darbu un ar tiem saistīto iekārtu degradācijas procesu rezultātā, ko izraisa destruktīvi dabas vai cilvēka radīti faktori un ir nepieciešami, lai nodrošinātu to drošību vai demontāžu. Pārredzamības labad dalībvalstīm jāpaziņo Komisijai par tādu inženiertehnisko darbu veidiem, uz kuriem attiecas šādi apstākļi, un tie jāpublicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību.
- (33) Lai nodrošinātu būtiskus ietaupījumus un samazinātu neērtības teritorijā, ko ietekmē jaunu elektronisko sakaru tīklu ierīkošana, jāaizliedz regulatīvie ierobežojumi, kas parasti neļauj tīkla operatoriem apspriest nolīgumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu nolūkā ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklus. Ja inženiertehniskos darbus nefinansē no publiskajiem līdzekļiem, šai regulai nav jāskar tīkla operatoru iespēja slēgt nolīgumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu saskaņā ar saviem investīciju un uzņēmējdarbības plāniem un vēlamo laiku.
- (34) Dalībvalstīm jāmaksimalizē no publiskiem līdzekļiem pilnībā vai daļēji finansētu inženiertehnisko darbu rezultāti, izmantojot šo darbu pozitīvo ārējo ietekmi dažādās nozarēs un nodrošinot vienlīdzīgas iespējas koplietot pieejamo un plānoto fizisko infrastruktūru, lai ierīkotu ļoti augstas veiktspējas tīklus. Nedrīkst negatīvi ietekmēt no publiskiem līdzekļiem finansētu inženiertehnisko darbu galveno mērķi. Tomēr tīkla operatoram, kas veic attiecīgus inženiertehniskos darbus tieši vai netieši (piemēram, ar apakšuzņēmēja starpniecību), jāizpilda laicīgi un pamatoti pieprasījumi koordinēt ļoti augstas veiktspējas tīklu elementu ierīkošanu saskaņā ar samērīgiem, nediskriminatīviem un pārredzamiem noteikumiem. Piemēram, operatoram, kurš iesniedz pieprasījumu, būtu jāsedz visas papildu izmaksas, arī tās, ko izraisa kavējumi, un sākotnējo plānu izmaiņas jāsamazina līdz minimumam. Tādi noteikumi nedrīkst ietekmēt dalībvalstu tiesības rezervēt jaudu elektronisko sakaru tīkliem pat tad, ja nav īpašu pieprasījumu. Tas ļaus dalībvalstīm apmierināt turpmāko pieprasījumu pēc fiziskās infrastruktūras, lai maksimalizētu inženiertehnisko darbu vērtību, vai veikt pasākumus, kas piešķir līdzīgas tiesības koordinēt inženiertehniskos darbus citādu tīklu – kā transporta, gāzes vai elektroenerģijas tīklu operatoriem.

- (35) Dažos gadījumos, it īpaši attiecībā uz ierīkošanu lauku, attālās vai mazapdzīvotās teritorijās, pienākums koordinēt inženiertehniskos darbus var apdraudēt ierīkojumu finansiālo dzīvotspēju un galu galā atturēt no investēšanas saskaņā ar tirgus nosacījumiem. Tāpēc uzņēmumam, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, iesniegts pieprasījums koordinēt inženiertehniskos darbus var noteiktos apstākļos tikt uzskatīts par nepamatotu. Tā būtu gadījumā, kad pieprasījuma iesniedzējs uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, nav paziņojis par nodomu ierīkot šajā teritorijā ļoti augstas veiktspējas tīklus (veicot jaunu ierīkošanu, modernizāciju vai paplašināšanu), un ir izteikta prognoze vai aicinājums paziņot par nodomu ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklus noteiktās teritorijās (saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 22. pantu) vai ir notikusi sabiedriskā apspriešana saskaņā ar Savienības valsts atbalsta noteikumiem. Ja ir bijusi vairāk nekā viena prognoze, aicinājums un/vai sabiedriskā apspriešana, jāņem vērā tikai tas, ka interese nav pausta pēdējā gadījumā, kas attiecas uz laikposmu, kurā iesniegts inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījums. Lai nodrošinātu iespēju nākotnē piekļūt ierīkotajai infrastruktūrai, uzņēmumam, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus un kurš veic inženiertehniskos darbus, ir jāgarantē, ka tas ierīkos fizisku infrastruktūru ar pietiekamu jaudu, ņemot vērā Komisijas sniegtos norādījumus. Tas neskar noteikumus, kas saistīti ar publisko līdzekļu piešķiršanu un valsts atbalsta noteikumu piemērošanu.
- (36) Lai nodrošinātu pieejas konsekvenci, Komisija ciešā sadarbībā ar Eiropas regulatoru iestādi (*BEREC*) varētu sniegt norādījumus par to noteikumu piemērošanu, kuri attiecas uz inženiertehnisko darbu koordinēšanu, tostarp, bet ne tikai attiecībā uz izmaksām. Sagatavojot norādījumus, pienācīgi jāņem vērā ieinteresēto personu un valstu strīdu izšķiršanas struktūru viedokļi.
- (37) Efektīva koordinēšana var palīdzēt samazināt izmaksas un kavēšanos, kā arī ierīkošanas traucējumus, ko var izraisīt problēmas objektā. Piemērs, kad inženiertehnisko darbu koordinēšana var radīt nepārprotamu ieguvumu, ir starpnozaru projekti 5G koridoru ierīkošanai gar transporta līnijām, piemēram, autoceļiem, sliežu ceļiem un iekšzemes ūdensceļiem. Šādos projektos bieži var būt nepieciešama arī projekta koordinēšana vai kopprojektēšana, pamatojoties uz projekta dalībnieku sadarbību agrīnā posmā. Kopprojektēšanas ietvaros pirms inženiertehnisko darbu saskaņošanas attiecīgās puses var iepriekš vienoties par fiziskās infrastruktūras ierīkošanas ceļiem un izmantojamajām tehnoloģijām un aprīkojumu. Tāpēc inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījums jāiesniedz pēc iespējas agrāk.
- (38) Lai aizsargātu valstu un Savienības vispārējās intereses, var būt nepieciešamas dažnedažādas atļaujas elektronisko sakaru tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementu ierīkošanai. Tās var būt rakšanas, būvniecības, pilsētplānošanas, vidiskas un citādas atļaujas, kā arī piekļuves tiesības. Ņemot vērā dažādu veidu elektronisko sakaru tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu ierīkošanai vajadzīgo atļauju skaitu un ierīkošanas vietējo raksturu, var būt jāpiemēro dažādas procedūras un nosacījumi, kas var apgrūtināt tīklu ierīkošanu. Tāpēc, lai atvieglotu ierīkošanu, visi noteikumi par nosacījumiem un procedūrām, kas piemērojami atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanai, jāracionalizē un jāsaskaņo valsts līmenī. Vienlaikus paturot katras kompetentās iestādes tiesības tikt iesaistītai un saglabāt savas lēmumu pieņemšanas prerogatīvas saskaņā ar subsidiaritātes principu, visai attiecīgajai informācijai par procedūrām un vispārējiem nosacījumiem, kas piemērojami atļauju piešķiršanai inženiertehniskajiem darbiem, jābūt pieejamai ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Tas varētu mazināt

sarežģītību un palielināt efektivitāti un pārredzamību visiem operatoriem, it īpaši jaunpienācējiem un mazākiem operatoriem, kuri nedarbojas attiecīgajā teritorijā. Turklāt operatoriem jābūt tiesībām iesniegt atļauju un piekļuves tiesību pieprasījumus elektroniski ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Šiem uzņēmumiem jābūt arī iespējai elektroniski iegūt informāciju par savu pieprasījumu statusu un to, vai tie ir izpildīti vai noraidīti.

- (39) Atļaujas piešķiršanas procedūras nedrīkst radīt šķēršļus investēšanai un kaitēt iekšējam tirgum. Tāpēc dalībvalstīm jānodrošina, ka lēmums par to, vai apstiprina vai noraida atļaujas pieprasījumu attiecībā uz ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar to saistīto iekārtu elementu ierīkošanu, jādara zināms četru mēnešu laikā pēc pilnīga atļaujas pieprasījuma saņemšanas. Tas neskar citus īpašus termiņus vai pienākumus, kuri noteikti procedūras pareizai veikšanai un ir piemērojami atļaujas piešķiršanas procedūrai saskaņā ar valsts vai Savienības tiesībām. Kompetentās iestādes nedrīkst ierobežot, kavēt vai padarīt ekonomiski mazāk pievilcīgu ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu ierīkošanu. Proti, tās nedrīkst kavēt atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas procedūru paralēlu norisi, ja tā ir iespējama, vai pieprasīt operatoriem iegūt viena veida atļauju, lai varētu pieteikties uz citu veidu atļaujām. Kompetentajām iestādēm jāpamato ikviens atteikums piešķirt atļaujas vai piekļuves tiesības, kas ir to kompetencē, pamatojoties uz taisnīgiem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un samērīgiem nosacījumiem.
- (40) Lai izvairītos no nepamatotas kavēšanās, kompetentajām iestādēm 15 dienu laikā pēc atļaujas pieprasījuma saņemšanas ir jānosaka, vai tas ir pilnīgs. Atļaujas pieprasījums jāuzskata par pilnīgu, ja kompetentā iestāde nelūdz pieteikuma iesniedzēju minētajā termiņā sniegt trūkstošo informāciju. Vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības labad kompetentās iestādes nedrīkst uzskatīt, ka atļaujas pieprasījumi attiecībā uz inženiertehniskajiem darbiem ir pieņemami, ja šajā regulā prasītais informācijas minimums nav bijis pieejams ar vienotā informācijas punkta starpniecību trīs mēnešu laikā pirms pirmā atļaujas pieprasījuma iesniegšanas kompetentajām iestādēm. Ja papildus atļaujām ļoti augstas veiktspējas tīklu elementu ierīkošanai ir nepieciešamas piekļuves tiesības, kompetentajām iestādēm, atkāpjoties no Direktīvas (ES) 2018/1972 43. panta, tādas piekļuves tiesības jāpiešķir četru mēnešu laikā no pieprasījuma saņemšanas. Citas piekļuves tiesības, kas nav vajadzīgas saistībā ar inženiertehnisko darbu atļaujām, jāturpina piešķirt sešu mēnešu laikā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 43. pantu. Operatoriem, kuriem nodarīts kaitējums ar to, ka kompetentā iestāde kavējas piešķirt atļaujas vai piekļuves tiesības noteiktajā termiņā, jābūt tiesībām uz kompensāciju.
- (41) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas 7. panta īstenošanai, jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras. Minētās pilnvaras jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011³⁹. Atbrīvojumus no prasības attiecībā uz atļaujām, kas Savienības līmenī noteikti ar īstenošanas aktu, varētu piemērot dažādām infrastruktūras kategorijām (piemēram, mastiem, antenām, balstiem un pazemes kabeļiem) noteiktos apstākļos, kad sākotnēji varētu būt vajadzīgas būvatļaujas, rakšanas atļaujas vai citādas atļaujas. Tos varētu attiecināt arī uz esošo uzturēšanas darbu vai instalāciju tehniskiem jauninājumiem, maza mēroga inženiertehniskajiem darbiem, piemēram, tranšeju rakšanu, un atļauju atjaunošanu.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (42) Saskaņā ar atsevišķiem modernizācijas un labas administratīvās prakses piemēriem valstu līmenī, lai nodrošinātu, ka šādu atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas procedūras tiek pabeigtas saprātīgos termiņos, ir jāizstrādā administratīvās vienkāršošanas principi. Tam cita starpā jāietver pienākuma saņemt iepriekšēju atļauju ierobežošana līdz gadījumiem, kad tas ir būtiski, un kompetento iestāžu automātiska apstiprinājuma ieviešana pēc noteikta laikposma. Turklāt ierīkošanas kategorijām, kuras ir atbrīvotas no atļaujām saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, vairs nav jāprasa atļaujas saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
- (43) Lai atvieglotu ļoti augstas veiktspējas tīklu elementu ierīkošanu, visas maksas, kas saistītas ar atļauju, izņemot piekļuves tiesības, jāierobežo līdz administratīvajām izmaksām, kas saistītas ar atļaujas pieprasījuma izskatīšanu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 16. pantā noteiktajiem principiem. Piekļuves tiesībām piemēro Direktīvas (ES) 2018/1972 42. un 43. panta noteikumus.
- (44) Lai sasniegtu Lēmumā (ES) 2022/2481 noteiktos mērķrādītājus, līdz 2030. gadam visiem galalietotājiem noteiktā atrašanās vietā jābūt aptvertiem gigabitiskā tīklā līdz tīkla pieslēgumpunktam un visām apdzīvotajām teritorijām jābūt aptvertām nākamās paaudzes ātrdarbīgos bezvadu tīklos ar vismaz 5G līdzvērtīgu veiktspēju, saskaņā ar tehnoloģiju neitralitātes principu. Jāveicina gigabitisku tīklu ierīkošana līdz pašam galalietotājam, it īpaši ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru. Mazu kanālu ierīkošana ēkas būvniecības laikā rada pavisam nelielas papildu izmaksas, bet ēku aprīkošana ar gigabitisku infrastruktūru var veidot lielu daļu no gigabitiska tīkla ierīkošanas izmaksām. Tāpēc ar fizisko infrastruktūru un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju jāaprīko visas jaunās vai kapitāli izremontētās ēkas, kas ļautu galalietotājiem pieslēgt gigabitos sekundē izteiktu ātrumu. Jaunas daudzdzīvokļu ēkas un daudzdzīvokļu ēkas, kurās veic kapitālremontu, jāaprīko ar piekļuves punktu, kas pieejams vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publisko elektronisko sakaru tīklus. Turklāt ēkas attīstītājiem jāparedz, ka brīvi kanāli savieno katru daudzdzīvokļu ēkas dzīvokli ar piekļuves punktu, kas atrodas daudzdzīvokļu ēkā vai ārpus tās. Pastāvošo ēku kapitālremonts galalietotāja atrašanās vietā nolūkā uzlabot energoefektivitāti (saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/31/ES⁴⁰) dod arī iespēju aprīkot šīs ēkas ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, bet daudzdzīvokļu ēkas – ar piekļuves punktu.
- (45) Izredzes aprīkot ēku ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, piekļuves punktu vai ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju var uzskatīt par nesamērīgām izmaksu ziņā, proti, attiecībā uz jauniem viengimenes mājokļiem vai ēkām, kurās notiek kapitālremonts. Tam var būt objektīvi iemesli, piemēram, īpaši izstrādātas izmaksu aplēses, ar atrašanās vietu saistīti ekonomiski apsvērumi, pilsētas mantojuma saglabāšanas vai vidiski apsvērumi (piemēram, attiecībā uz konkrētām pieminekļu kategorijām).
- (46) Iespējamajiem pircējiem un īrniekiem jāvar apzināt ēkas, kurās ir ierīkota optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, piekļuves punkts un ēkas iekšējā optiskās šķiedras instalācija un kuras tādējādi potenciāli var būtiski ietaupīt izmaksas. Jāveicina arī ēku gatavība optiskajai šķiedrai. Tādēļ dalībvalstīm saskaņā ar šo regulu jāizstrādā obligāts marķējums “gatava optiskajai šķiedrai” ēkām, kuras aprīkotas ar tādu infrastruktūru, piekļuves punktu un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju.

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

- (47) Uzņēmumi, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, ierīkojot gigabitiskus tīklus noteiktā teritorijā, varētu gūt būtiskus apjomradītus ietaupījumus, ja tie varētu ierīkot savu tīklu līdz ēkas piekļuves punktam, izmantojot pašreizējo fizisko infrastruktūru un atjaunojot skarto teritoriju. Tam jābūt iespējamam neatkarīgi no tā, vai abonents konkrētajā brīdī ir izteicis nepārprotamu interesi par pakalpojumu, un ar nosacījumu, ka ietekme uz privātīpašumu ir samazināta līdz minimumam. Ja tīkls ir ierīkots līdz piekļuves punktam, jaunam klientam pieslēgumu iespējams ierīkot par ievērojami zemāku cenu, it īpaši tad, ja ēkas iekšienē ir piekļuve optiskajai šķiedrai gatavam infrastruktūras vertikālam segmentam, kur tāds segments jau ir ierīkots. Mērķis ir izpildīts arī tad, ja pati ēka jau ir aprīkota ar gigabitisku tīklu, kuram saskaņā ar pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem tiek dota piekļuve jebkuram publisko sakaru tīklu nodrošinātājam, kuram ēkā ir aktīvs abonents. Tas pirmām kārtām var attiekties uz dalībvalstīm, kuras veikušas pasākumus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 44. pantu.
- (48) Lai palīdzētu nodrošināt gigabitisku tīklu pieejamību galalietotājiem, jaunceltnes un kapitāli izremontētas ēkas jāaprīko ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju un – daudzdzīvokļu ēku gadījumā – piekļuves punktu. Lai šo mērķi sasniegtu, dalībvalstīm vajadzīgs zināms elastīgums. Tāpēc šīs regulas mērķis nav saskaņot noteikumus par saistītajām izmaksām, ieskaitot to izmaksu atgūšanu, kas saistītas ar ēku aprīkošanu ar šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju un piekļuves punktu.
- (49) Saskaņā ar subsidiaritātes principu un ņemot vērā valsts apstākļus, dalībvalstīm jāpieņem standarti vai tehniskas specifikācijas, kas vajadzīgas, lai aprīkotu ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju jaunceltnes vai kapitāli izremontētas ēkas un aprīkotu ar piekļuves punktu jaunas daudzdzīvokļu ēkas un kapitāli izremontētas daudzdzīvokļu ēkas. Standartos vai tehniskajās specifikācijās jānosaka vismaz: ēkas piekļuves punkta specifikācijas; optiskās šķiedras saskarnes specifikācijas; kabeļu specifikācijas; kontaktligzdu specifikācijas; cauruļu vai mazo kanālu specifikācijas; tehniskās specifikācijas, kas nepieciešamas, lai novērstu elektrisko kabeļu traucējumus, un minimālo lieces rādiusu. Dalībvalstīm jāparedz, ka būvatļaujas tiek izsniegtas ar nosacījumu, ka attiecīgās jaunceltnes vai kapitālremonta projekts, kam nepieciešama būvatļauja, atbilst standartiem vai tehniskajām specifikācijām, kuru pamatā ir apstiprināts pārbaudes ziņojums. Dalībvalstis arī jāizstrādā sertifikācijas shēmas, lai pierādītu atbilstību standartiem vai tehniskajām specifikācijām, kā arī lai varētu pretendēt uz marķējumu “gatava optiskajai šķiedrai”. Turklāt, lai izvairītos no birokrātijas palielināšanās saistībā ar sertifikācijas shēmu, kas izveidota saskaņā ar šo regulu, dalībvalstīm būtu jāņem vērā procesuālās prasības, ko piemēro sertifikācijas shēmām saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES, kā arī jāapsver iespēja ļaut apvienot abu pieprasījuma procedūru uzsākšana.
- (50) ņemot vērā digitālās iekļautības sniegtos sociālos ieguvumus un ļoti augstas veikspējas tīklu ierīkošanas ekonomiskos aspektus, gadījumā, kad uz galalietotāja telpām neved jau esoša pasīva vai aktīva optiskajai šķiedrai gatava infrastruktūra vai nav ieviesti alternatīvi risinājumi, kas abonentam nodrošinātu pieslēgumu ļoti augstas veikspējas tīkliem, jebkuram publisko sakaru tīklu nodrošinātājam vajadzētu būt tiesīgam par saviem līdzekļiem tīklu ierīkot līdz privātīpašumam, ar noteikumu, ka ietekme uz privātīpašumu tiek samazināta līdz minimumam, piemēram, ja iespējams,

atkalizmantojot pašreizējo fizisko infrastruktūru, kas ēkā jau ir pieejama, vai nodrošinot skarto teritoriju pilnīgu atjaunošanu.

- (51) Pieprasījumiem par piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai jābūt šīs regulas tvērumā, turpretim pieprasījumiem par piekļuvi optiskās šķiedras instalācijai jābūt Direktīvas (ES) 2018/1972 tvērumā. Turklāt piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai varētu atteikt, ja piekļuve ēkas iekšējai optiskās šķiedras instalācijai ir pieejama saskaņā ar godīgiem, saprātīgiem un nediskriminatīviem noteikumiem, arī attiecībā uz cenu.
- (52) Lai nodrošinātu pieeju konsekvencēm, Komisija ciešā sadarbībā ar *BEREC* varētu sniegt norādījumus par to noteikumu piemērošanu, kas attiecas uz piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, tostarp, bet ne tikai, par noteikumiem. Sagatavojot norādījumus, pienācīgi jāņem vērā ieinteresēto personu un valstu strīdu izšķiršanas struktūru viedokļi.
- (53) Lai veicinātu administratīvo procedūru modernizāciju un spēju ātri reaģēt, kā arī samazinātu ļoti augstas veiktspējas tīklu ierīkošanas izmaksas un procedūru laiku, vienoto informācijas punktu pakalpojumi pilnībā sniedzami tiešsaistē. Šajā nolūkā vienotajiem informācijas punktiem būtu jānodrošina viegla piekļuve nepieciešamajiem digitālajiem rīkiem, piemēram, tīmekļa portāliem, digitālajām platformām un digitālajām lietotnēm. Rīkiem būtu jānodrošina efektīva piekļuve informācijas minimumam par esošo fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, kā arī iespēja pieprasīt informāciju. Šādiem digitālajiem rīkiem arī jānodrošina piekļuve elektroniskām atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas administratīvajām procedūrām un attiecīgajai informācijai par piemērojamiem nosacījumiem un procedūrām. Ja dalībvalstī ir izveidots vairāk nekā viens vienotais informācijas punkts, visiem vienotajiem informācijas punktiem vajadzētu būt viegli un nepārtraukti pieejamiem, izmantojot elektroniskus līdzekļus, caur vienoto valsts digitālās ievades punktu. Šim ievades punktam jābūt kopējai lietotāja saskarnei, kas nodrošina piekļuvi vienotajiem tiešsaistes informācijas punktiem. Vienotajam valsts digitālās ievades punktam jāveicina mijiedarbība starp operatoriem un kompetentajām iestādēm, kuras veic vienoto informācijas punktu funkcijas.
- (54) Jāļauj dalībvalstīm balstīties uz digitālajiem rīkiem un vajadzības gadījumā tos uzlabot, piemēram, tīmekļa portālus, digitālās platformas un digitālās lietotnes, kas jau varētu būt pieejamas vietējā, reģionālā vai valsts līmenī, lai nodrošinātu vienotā informācijas punkta funkcijas, ja tās izpildījušas šajā regulā paredzētos pienākumus. Tas ietver piekļuvi, izmantojot vienotu valsts digitālo ievades punktu, un visu šajā regulā noteikto funkciju pieejamību. Lai ievērotu vienreizējas datu samazināšanas un precizitātes principus, jāļauj dalībvalstīm integrēt vairāk digitālo platformu vai lietotņu, kas vajadzības gadījumā atbalstītu vienotos informācijas punktus. Piemēram, digitālās platformas vai lietotnes, kas atbalsta vienotos informācijas punktus saistībā ar esošo fizisko infrastruktūru, var būt savstarpēji savienotas vai pilnīgi vai daļēji integrētas ar plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem un atļauju piešķiršanas platformām.
- (55) Lai nodrošinātu šajā regulā paredzēto vienoto informācijas punktu efektivitāti, dalībvalstīm jānodrošina atbilstoši resursi, kā arī viegli pieejama attiecīgā informācija par konkrētu ģeogrāfisko teritoriju. Informācija jāsniedz pareizā detalizācijas pakāpē, lai palielinātu efektivitāti, ņemot vērā uzticētos uzdevumus, arī vietējā kadastrā. Šajā ziņā dalībvalstis varētu apsvērt iespējamās sinerģijas un apjomradītos ietaupījumus, ko varētu panākt saistībā ar vienotajiem kontaktpunktiem Eiropas Parlamenta un

Padomes Direktīvas 2006/123/EK⁴¹ 6. panta izpratnē un citiem plānotajiem vai esošajiem e-pārvaldības risinājumiem, lai izmantotu esošās struktūras un maksimāli palielinātu ieguvumus lietotājiem. Tāpat Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1724⁴² paredzētā vienotā digitālā vārteja būtu jāsaista ar vienotajiem informācijas punktiem.

- (56) Izmaksas, kas saistītas ar šīs regulas noteikumu izpildei nepieciešamā vienotā valsts digitālās ievades punkta, vienoto informācijas punktu un digitālo rīku izveidi, varētu būt pilnībā vai daļēji atbilstīgas finansiālajam atbalstam no Savienības fondiem, piemēram, Eiropas Reģionālās attīstības fondam, konkrētais mērķis – konkurētspējīgāka un viedāka Eiropa, veicinot inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas un reģionālās IKT⁴³; programmai “Digitālā Eiropa”⁴⁴, konkrētais mērķis – digitālo jaudu un sadarbības izvērsana un vislabākā izmantošana, un Atveseļošanas un noturības mehānismam⁴⁵ – digitālās pārveides un viedas, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes pīlāri, tostarp ekonomiskā kohēzija, darbavietas, produktivitāte, konkurētspēja, pētniecība, attīstība un inovācijas, kā arī labi funkcionējošs iekšējais tirgus ar spēcīgiem MVU, ja tās atbilst noteiktajiem mērķiem un atbilstības kritērijiem.
- (57) Ja komerciālajās sarunās par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai vai inženiertehnisko darbu koordinēšanu rodas domstarpības par tehniskajiem un komerciālajiem noteikumiem, jebkurai no pusēm jābūt iespējai valsts līmenī vērsties pie strīdu izšķiršanas struktūras, kura pusēm var noteikt risinājumu, tādējādi ļaujot izvairīties no nepamatotiem atteikumiem vai nesamērīgiem nosacījumiem. Nosakot piekļuves piešķiršanas tarifu vai inženiertehnisko darbu izmaksu sadalījumu, strīdu izšķiršanas struktūrai jānodrošina, ka piekļuves nodrošinātājam un tīkla operatoriem, kuri plāno veikt inženiertehniskos darbus, ir taisnīgas iespējas atgūt izmaksas, kas tiem radušās, nodrošinot piekļuvi savai fiziskai infrastruktūrai vai koordinējot savus inženiertehniskos darbus. Tajā jāņem vērā attiecīgie Komisijas norādījumi, visi īpašie valsts nosacījumi, visas ieviestās tarifu struktūras un jebkādi valsts regulatīvās iestādes iepriekš noteikti tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Tā rīkojoties, strīdu izšķiršanas struktūrai arī jāņem vērā, kāda ir pieprasītās piekļuves vai plānoto inženiertehnisko darbu ietekme uz piekļuves nodrošinātāja vai operatoru, kuri plāno veikt inženiertehniskos darbus, uzņēmējdarbības plānu, ņemot vērā arī to veiktās vai plānotās investīcijas, īpaši attiecībā uz investīcijām fiziskajā infrastruktūrā, kurai ir pieprasīts piekļūt.
- (58) Lai izvairītos no kavēšanās tīkla ierīkošanā, valsts strīdu izšķiršanas struktūrai jāatrisina strīds laikus un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā četrus mēnešus laikā pēc lūguma izšķirt strīdu saņemšanas, ja rodas strīdi par piekļuvi esošai fiziskajai infrastruktūrai, un viena mēneša laikā, ja tas attiecas uz fiziskās infrastruktūras pārredzamību, plānoto inženiertehnisko darbu koordinēšanu un plānoto inženiertehnisko darbu pārredzamību. Ārkārtēji apstākļi, kas attaisno strīda izšķiršanas aizkavēšanos, var būt apstākļi ārpus

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū ([OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.](#)).

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 ([OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.](#)).

⁴³ 3. panta 1. punkta a) apakšpunkts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.).

⁴⁴ 8. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/694 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido programmu “Digitālā Eiropa” un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240 (OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp.).

⁴⁵ 3. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar kuru izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

strīdu izšķiršanas struktūras kontroles, piemēram, nepietiekama informācija vai dokumentācija, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai, arī citu tādu kompetento iestāžu viedoklis, ar kurām jāapspriežas, vai augsta lietas sarežģītība.

- (59) Ja rodas strīdi par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem vai informāciju par tiem, kas nepieciešama, lai ierīkotu ļoti ātrdarbīgus tīklus, strīdu izšķiršanas struktūrai jābūt pilnvarām tādus strīdus atrisināt ar saistošu lēmumu. Nekādā gadījumā tādas struktūras lēmumiem nav jāskar nevienas puses iespēja nodot lietu izskatīšanai tiesā vai pirms oficiālās strīda izšķiršanas izmantot iepriekšēju vai paralēlu samierināšanas mehānismu, kas var izpausties kā starpniecība vai viedokļu apmaiņas papildu kārtā.
- (60) Saskaņā ar subsidiaritātes principu ar šo regulu nebūtu jāskar dalībvalstu iespēja tajā paredzētās regulatīvās funkcijas piešķirt iestādēm, kuras ir vispiemērotākās to izpildei atbilstīgi attiecīgās valsts konstitucionālajai sistēmai, saskaņā ar kuru paredzēts kompetences un pilnvaru sadalījums, un šajā regulā paredzētajām prasībām. Lai samazinātu administratīvo slodzi, dalībvalstīm jāļauj norīkot pastāvošu iestādi vai saglabāt kompetentās struktūras, kas jau norīkotas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2014/61/ES. Informācija par kompetentajai iestādei vai iestādēm uzticētajiem uzdevumiem jāpublicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību un jāpaziņo Komisijai, ja tas jau nav izdarīts saskaņā ar Direktīvu (ES) 2014/61/ES. Dalībvalstu rīcības brīvība piešķirt vienotā informācijas punkta funkcijas vairāk nekā vienai kompetentajai struktūrai nedrīkst ietekmēt to spēju efektīvi pildīt šīs funkcijas.
- (61) Norīkotajai valsts strīdu izšķiršanas struktūrai un kompetentajai iestādei, kas veic vienotā informācijas punkta funkcijas, jānodrošina objektivitāte, neatkarība un strukturāla nošķirtība attiecībā pret iesaistītajām personām, savas pilnvaras jāīsteno objektīvi, pārredzami un laicīgi, un tai jābūt atbilstoši kompetencei un resursiem.
- (62) Dalībvalstīm jāparedz pienācīgas, iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas gadījumiem, kad netiek pildīta šī regula vai saistošais lēmums, ko pieņēmušas kompetentās struktūras, arī gadījumos, kad tīkla operators vai publiskā iestāde apzināti vai rupji rīkojas un nolaidības dēļ sniedz maldinošu, kļūdainu vai nepilnīgu informāciju ar vienā informācijas punkta starpniecību.
- (63) Tā kā dalībvalstis nespēj pietiekamā mērā sasniegt šīs regulas mērķus veicināt ļoti augstas veikspējas tīkliem piemērotas fiziskās infrastruktūras ierīkošanu visā Savienībā pastāvīgi atšķirīgo pieeju, kā arī Direktīvas 2014/61/ES lēnās un neefektīvās transponēšanas dēļ, taču tīklu ierīkošanas un nepieciešamo investīciju apjoma dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā tiek noteikti vienīgi tādi pasākumi, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (64) Šajā regulā tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, it īpaši – tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un komercnoslēpuma aizsardzību, darījumdarbības brīvība, tiesības uz īpašumu un tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību. Šī regula jāpiemēro saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem.
- (65) Šajā regulā ir iekļauti noteikumi, kas attiecas uz visām būtiskajām jomām, uz kurām attiecas Direktīva 2014/61/ES, kas tāpēc būtu jāatceļ.
- (66) Sešu mēnešu laikposms no spēkā stāšanās līdz piemērošanai ir paredzēts, lai dalībvalstīm būtu pietiekami daudz laika, lai nodrošinātu, ka to tiesību aktos nav

nekādu šķēršļu šīs regulas vienādei un efektīvai piemērošanai. Sešu mēnešu laikposms neskar šīs regulas īpašos noteikumus par tajā norādīto īpašo noteikumu aizkavētu piemērošanu. Līdz brīdim, kad regulu sāk piemērot, dalībvalstīm jāatceļ savi noteikumi, kas pārklājas ar šo regulu vai ir tai pretrunā. Jaunu tiesību aktu pieņemšanā šajā laikposmā saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu dalībvalstīm ir lojālas sadarbības pienākums neveikt darbības, kas būtu pretrunā gaidāmajām Savienības tiesību normām,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šīs regulas mērķis ir atvieglot un stimulēt ļoti augstas veiktspējas tīklu ierīkošanu, veicinot esošās fiziskās infrastruktūras koplietošanu un dodot iespēju efektīvāk ierīkot jaunu fizisko infrastruktūru, lai tādus tīklus var ierīkot ātrāk un ar zemākām izmaksām.
2. Ja kāda šīs regulas norma ir pretrunā kādai Direktīvas (ES) 2018/1972 vai Direktīvas 2002/77/EK normai, pārākas ir attiecīgās minēto direktīvu normas.
3. Dalībvalstis var saglabāt vai ieviest pasākumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kuros ietvertie noteikumi ir izklāstīti sīkāk nekā šajā regulā, ja tie palīdz veicināt pašreizējās fiziskās infrastruktūras koplietošanu vai dod iespēju efektīvāk ierīkot jaunu fizisko infrastruktūru.
4. Atkāpjoties no 3. punkta, dalībvalstis savos tiesību aktos nesaglabā un neievieš noteikumus, kuri atšķiras no tiem, kas paredzēti 3. panta 3. un 6. punktā, 4. panta 4. punktā, 5. panta 2. un 4. punktā, 6. panta 2. punktā un 8. panta 7. un 8. punktā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro Direktīvā (ES) 2018/1972 dotās definīcijas.

Piemēro arī šādas definīcijas:

- (1) “tīkla operators” ir:
 - (a) Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 29. punktā noteikts operators;
 - (b) uzņēmums, kurš nodrošina fizisko infrastruktūru, kas izveidota nolūkā sniegt:
 - i) ražošanas, transportēšanas vai sadales pakalpojumus attiecībā uz:
 - gāzi;
 - elektrību, ieskaitot sabiedrisku vietu apgaismošanu;
 - siltumapgādi;
 - ūdensapgādi, ieskaitot notekūdeņu un kanalizācijas izvadīšanu vai attīrīšanu un kanalizācijas sistēmas;
 - ii) transporta pakalpojumus, ieskaitot dzelzceļa, autoceļu, ostu un lidostu pakalpojumus;
- (2) “fiziskā infrastruktūra” ir:
 - (a) tīkla elements, kas paredzēts citu tīkla elementu izvietošanai, pats nekļūstot par aktīvu tīkla elementu, piemēram, caurules, masti, kanāli, kontrolakas, kanalizācijas atveres, sadales skapji, antenu iekārtas, torņi un balsti, kā arī ēkas vai ēku ievadi un

cits aktīvs, ieskaitot ielu aprīkojumu, kā laternas, ielu nosaukumu plāksnes, luksofori, sludinājumu dēļi, autobusu un tramvaju pieturas un metro stacijas;

- (b) ja tie nav daļa no tīkla, nepieder publiskām iestādēm, un tos nekontrolē publiskas iestādes: ēkas vai ēku ievadi un cits aktīvs, ieskaitot ielu aprīkojumu, kā laternas, ielu nosaukumu plāksnes, luksofori, sludinājumu dēļi, autobusu un tramvaju pieturas un metro stacijas.

Kabeļi, tostarp tumšās optiskās šķiedras kabeļi, kā arī tīklu elementi, ko izmanto dzeramā ūdens apgādē, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2020/2184⁴⁶ 2. panta 1. punktā, nav fiziskā infrastruktūra šīs regulas nozīmē;

3) “inženiertehniskie darbi” ir celtniecības vai inženiertehnisko darbu kopējais iznākums, kas pats par sevi spēj pildīt kādu saimniecisku vai tehnisku funkciju un ietver vienu vai vairākus fiziskās infrastruktūras elementus;

4) “publiskā iestāde” ir valsts, reģiona vai pašvaldības iestāde, publisko tiesību subjekts vai apvienība, ko veido viena vai vairākas tādas iestādes vai viens vai vairāki tādi publisko tiesību subjekti;

5) “publisko tiesību subjekti” ir struktūras, kurām piemīt visi tālāk minētie raksturlielumi:

(a) tās ir nodibinātas ar konkrētu mērķi apmierināt vispārējas vajadzības, kurām nav rūpnieciska vai komerciāla rakstura;

(b) tās ir juridiskas personas;

(c) tās pilnīgi vai daļēji finansē valsts, reģiona vai pašvaldības iestādes vai citi publisko tiesību subjekti; vai to pārvaldību uzrauga minētās iestādes vai subjekti; vai to vadībā, valdē vai uzraudzības padomē vairāk nekā pusi locekļu ieceļ valsts, reģiona vai pašvaldības iestādes vai citi publisko tiesību subjekti;

6) “ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra” ir fiziskā infrastruktūra vai iekārtas galalietotāja atrašanās vietā, arī kopīpašumā esoši elementi, kas paredzēta vadu un/vai bezvadu piekļuves tīklu izvietojumam, ja tādi piekļuves tīkli spēj nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumus un savienot ēkas piekļuves punktu ar tīkla pieslēgumpunktu;

7) “ēkas iekšējā optiskās šķiedras instalācija” ir optiskās šķiedras kabeļi galalietotāja atrašanās vietā, arī kopīpašumā esoši elementi, kas paredzēti elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošināšanai un ēkas piekļuves punktu savienojumam ar tīkla pieslēgumpunktu;

8) “optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra” ir ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, kas paredzēta optiskās šķiedras elementu izvietojumam;

9) “kapitālremonts” ir celtniecības darbi vai inženiertehniski būvdarbi galalietotāja atrašanās vietā, kuros tiek veiktas konstrukcijas izmaiņas visā ēkas iekšējā fiziskajā infrastruktūrā vai ievērojamā tās daļā un kuriem jābūt saņemtai būvatļaujai;

10) “atļauja” ir vienas vai vairāku kompetento iestāžu tiešs vai netiešs lēmums vai vienlaikus pieņemtu lēmumu kopums, kas vajadzīgs, lai uzņēmums varētu veikt celtniecību vai inženiertehniskus darbus, lai varētu ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklu elementus;

11) “piekļuves punkts” ir fizisks punkts ēkā vai ārpus tās, kas ir pieejams vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem atļauts nodrošināt publiskus elektronisko sakaru tīklus, kur ir darīta pieejama optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra.

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2020/2184 (2020. gada 16. decembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 435, 23.12.2020., 1. lpp.).

3. pants

Piekļuve pastāvošajai fiziskajai infrastruktūrai

1. Pēc operatora rakstveida pieprasījuma publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, vai tīkla operatori izpilda visus pamatotos pieprasījumus par piekļuvi šai fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, tostarp attiecībā uz tarifu, lai ierīkotu ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementus. Publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, izpilda visus pamatotos pieprasījumus par piekļuvi arī saskaņā ar nediskriminējošiem noteikumiem. Šādos rakstveida pieprasījumos konkrēti norāda fiziskās infrastruktūras elementus, attiecībā uz kuriem tiek pieprasīta piekļuve, tostarp konkrētu laikposmu.

2. Nosakot piekļuves piešķiršanas tarifu atbilstīgi taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, tīkla operatori un publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, ņem vērā:

- (a) nepieciešamību nodrošināt, lai piekļuves nodrošinātājam būtu taisnīga iespēja atgūt izmaksas, kas tam radušās, nodrošinot piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai, ņemot vērā īpašos valsts apstākļus un visas tarifu struktūras, kas ieviestas, lai nodrošinātu taisnīgu iespēju atgūt izmaksas; elektronisko sakaru tīklu gadījumā – arī visus valsts regulatīvās iestādes noteiktos tiesiskās aizsardzības līdzekļus;
- (b) pieprasītās piekļuves ietekmi uz piekļuves nodrošinātāja uzņēmējdarbības plānu, tostarp ņemot vērā investīcijas, ko veicis piekļuves nodrošinātājs, kuram ir pieprasīts nodrošināt piekļuvi;
- (c) konkrētajā gadījumā, attiecībā uz piekļuvi operatoru fiziskajai infrastruktūrai, investīciju ekonomisko dzīvotspēju, pamatojoties uz to riska profilu, iespējamo investīciju atdeves grafiku, piekļuves iespējamo ietekmi uz konkurenci lejupējā tirgū un tādējādi uz cenām un investīciju atdevi, tīkla aktīvu amortizāciju piekļuves pieprasīšanas laikā, iespējamo veikto investīciju ekonomisko pamatojumu, it īpaši fiziskajās infrastruktūrās, kuras izmanto savienojamības nodrošināšanai, un iepriekš izteiktiem piedāvājumiem piekļuves pieprasītājam veikt kopīgas investīcijas fiziskās infrastruktūras ierīkošanā, it īpaši saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 76. pantu, vai ierīkošanu veikt kopīgi.

3. Tīkla operatori un publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, var atteikt piekļuvi konkrētai fiziskai infrastruktūrai, pamatojoties uz vienu vai vairākiem šādiem nosacījumiem:

- (a) fiziskā infrastruktūra, attiecībā uz kuru ir pieprasīta piekļuve, ir tehniski nepiemērota 2. punktā minēto ļoti augstas veiktspējas tīklu elementu izvietojumam;
- (b) trūkst pieejamās telpas, lai izvietotu 2. punktā minētos ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementus, tostarp pēc tam, kad ir ņemtas vērā piekļuves nodrošinātāja turpmākās vajadzības pēc telpas, par kurām ir pietiekamas liecības;
- (c) pastāv bažas par drošību vai sabiedrības veselību;
- (d) pastāv bažas par kāda tīkla, it īpaši kritiski svarīgas valsts infrastruktūras, veselumu un drošību;
- (e) risks, ka plānotie elektronisko sakaru pakalpojumi varētu radīt nopietnus traucējumus tādu citu pakalpojumu nodrošināšanā, kurus sniedz tajā pašā fiziskajā infrastruktūrā; vai

- (f) tādu dzīvotspējīgu alternatīvu risinājumu pieejamība, kurus izmantojot tīkla operators var nodrošināt visaptverošu piekļuvi fiziskajai tīkla infrastruktūrai un kuri ir piemēroti ļoti augstas veiktspējas tīklu nodrošināšanai, ar noteikumu, ka minētā piekļuve tiek piedāvāta saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem.

Piekļuves atteikuma gadījumā tīkla operators vai publiskā iestāde, kurai pieder fiziskā infrastruktūra vai kura to kontrolē, viena mēneša laikā no pilnīga atteikuma saņemšanas dienas rakstveidā paziņo piekļuves pieprasītājam konkrētus un sīki izklāstītus atteikuma iemeslus.

4. Dalībvalstis var izveidot iestādi, kas koordinē pieprasījumus piešķirt piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, kura pieder publiskajām iestādēm vai kuru tās kontrolē, sniedz juridiskas un tehniskas konsultācijas, apspriežot piekļuves noteikumus, un atvieglo informācijas sniegšanu ar 10. pantā minētā vienotā informācijas punkta starpniecību.

5. Uz fizisko infrastruktūru, uz kuru jau attiecas pienākumi nodrošināt piekļuvi, ko valsts regulatīvās iestādes noteikušas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 vai kas izriet no Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanas, 2., 3. un 4. punktā noteiktos pienākumus neattiecinā, kamēr pastāv tādi pienākumi nodrošināt piekļuvi.

6. Publiskās iestādes, kurām pieder ēkas vai noteiktas ēku kategorijas vai kuras tās kontrolē, var nepiemērot 1., 2. un 3. punktu šīm ēkām vai ēku kategorijām arhitektūriskas, vēsturiskas, reliģiskas vai dabiskas vērtības dēļ vai sabiedriskās drošības, drošuma un veselības apsvērumu dēļ. Dalībvalstis nosaka tādas ēkas vai ēku kategorijas savā teritorijā, pamatojoties uz pienācīgi pamatotiem un samērīgiem iemesliem. Informāciju par tādām ēkām vai ēku kategorijām publicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību un paziņo Komisijai.

7. Operatoriem ir tiesības piedāvāt piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai, lai ierīkotu tīklus, kas nav elektronisko sakaru tīkli vai ar tiem saistītās iekārtas.

8. Šis pants neskar fiziskās infrastruktūras īpašnieka tiesības uz īpašumu gadījumos, kad tīkla operators vai publiskā iestāde nav īpašnieks, un jebkuru citu trešu personu, piemēram, zemes īpašnieku un privātipašumu īpašnieku, tiesības uz īpašumu.

9. Pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām, valstu strīdu izšķiršanas iestādēm un citām kompetentajām Savienības iestādēm vai aģentūrām attiecīgajās nozarēs, Komisija ciešā sadarbībā ar *BEREC* var dot norādījumus par šā panta piemērošanu.

4. pants

Fiziskās infrastruktūras pārredzamība

1. Lai pieprasītu piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar 3. pantu, ikvienam operatoram ir tiesības pēc pieprasījuma piekļūt šādam informācijas minimumam par pašreizējo fizisko infrastruktūru elektroniskā formā ar vienotā informācijas punkta starpniecību:

- (a) ģeogrāfiskā atrašanās vieta un maršruts;
- (b) infrastruktūras veids un pašreizējā izmantošana;
- (c) kontaktpunkts.

Šis informācijas minimums ir nekavējoties pieejams saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem un katrā gadījumā ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc informācijas pieprasījuma iesniegšanas.

Ikviens operators, kurš pieprasa piekļuvi informācijai saskaņā ar šo pantu, norāda teritoriju, kurā tas paredzējis ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar to saistīto iekārtu elementus.

Piekluvi informācijas minimumam var ierobežot tikai tad, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu noteiktu ēku, kuras pieder publiskām iestādēm vai kuras tās kontrolē, drošību, tīklu drošību un veselumu, nacionālo drošību, sabiedrības veselību vai drošību, konfidencialitātes un ekspluatācijas noslēpumu un komercnoslēpumu ievērošanu.

2. Tīkla operatori un publiskās iestādes līdz [SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS + 12 MĒNEŠI] dara pieejamu 1. punktā minēto informācijas minimumu elektroniskā formā ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Ar tādiem pašiem nosacījumiem tīklu operatori un publiskās iestādes nekavējoties dara pieejamus visus šīs informācijas atjauninājumus un katru jaunu informācijas minimumu, kas minēts 1. punktā.

3. Tīklu operatori un publiskās iestādes izpilda pamatotus pieprasījumus veikt to fiziskās infrastruktūras konkrētu elementu klātienes apsekojumus, ja no operatora ir saņemts īpašs rakstveida pieprasījums. Tādā pieprasījumā precīzi norāda fiziskās infrastruktūras elementus, uz kuriem attiecas ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementu ierīkošana. Atļauju veikt norādīto fiziskās infrastruktūras elementu apsekojumus uz vietas piešķir viena mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas dienas saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem, neskarot atbilstīgi 1. punkta ceturtajai daļai noteiktos ierobežojumus.

4. Šā panta 1., 2. un 3. punkts nav jāpiemēro valsts kritiskajai infrastruktūrai, kas noteikta valsts tiesību aktos.

1., 2. un 3. punktu nepiemēro:

- (a) ja fiziskā infrastruktūra nav tehniski piemērota ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu ierīkošanai; vai
- (b) īpašos gadījumos, kad pienākums sniegt informāciju par konkrētu pašreizējo fizisko infrastruktūru saskaņā ar 1. punkta pirmo daļu būtu nesamērīgs, pamatojoties uz dalībvalstu veiktu detalizētu izmaksu un ieguvumu analīzi un apspriešanos ar ieinteresētajām personām.

Katru tādu izņēmumu publicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību un paziņo Komisijai.

5. Operatori, kuri iegūst piekluvi informācijai atbilstīgi šim pantam, veic pienācīgus pasākumus, lai nodrošinātu konfidencialitātes un ekspluatācijas noslēpuma un komercnoslēpuma ievērošanu.

5. pants

Inženiertehnisko darbu koordinēšana

1. Ikvienam tīkla operatoram ir tiesības apspriest vienošanās par inženiertehnisko darbu koordinēšanu, arī izmaksas, ar operatoriem, kuri plāno ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementus.

2. Ikviens tīkla operators, kurš tieši vai netieši veic vai plāno inženiertehniskos darbus, kas pilnībā vai daļēji finansēti no publiskiem līdzekļiem, izpilda visus pamatotus rakstveida pieprasījumus koordinēt inženiertehniskos darbus saskaņā ar pārredzamiem un nediskriminējošiem noteikumiem, ko iesnieguši operatori, kuri plāno ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementus.

Tādus lūgumus apmierina ar noteikumu, ka ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:

- (a) tas nerada nekādas neatgūstamas papildu izmaksas, tostarp izmaksas, ko rada papildu kavēšanās, tīkla operatoram, kurš sākotnēji plānojis attiecīgos inženiertehniskos darbus, neskarot iespēju sadalīt izmaksas starp attiecīgajām personām;
- (b) tīkla operators, kurš sākotnēji plānojis attiecīgos inženiertehniskos darbus, turpina kontrolēt darbu koordinēšanu;
- (c) koordinēšanas pieprasījums ir iesniegts iespējami drīz un katrā ziņā vismaz divus mēnešus pirms galīgā projekta iesniegšanas kompetentajām iestādēm, kuras izdod atļaujas.

3. Pieprasījums koordinēt inženiertehniskos darbus, ko uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, iesniedz uzņēmumam, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, ir uzskatāms par nepamatotu, ja ir izpildīti abi šādi nosacījumi:

- (a) pieprasījums attiecas uz teritoriju, uz kuru attiecas:
 - (i) platjoslas tīklu, tostarp ļoti augstas veiktspējas tīklu, pārklājuma prognoze saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 22. panta 1. punktu; vai
 - (ii) aicinājums paziņot par nodomu ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 22. panta 3. punktu; vai
 - (iii) sabiedriskā apspriešana par Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanu;
- (b) uzņēmums, kurš iesniedzis pieprasījumu, nav izteicis nodomu a) apakšpunktā minētajā teritorijā ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklus, izmantojot kādu no jaunākajām procedūrām, kas uzskaitītas minētajā punktā, un aptverot laikposmu, kurā iesniegts koordinēšanas pieprasījums.

Ja koordinēšanas pieprasījums ir uzskatāms par nepamatotu, pamatojoties uz pirmo daļu, uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus un kurš atsakās koordinēt inženiertehniskos darbus, ierīko pietiekami augstas veiktspējas fizisko infrastruktūru, lai apmierinātu iespējamās turpmākās pamatotās trešu personu piekļuves vajadzības.

4. Šā panta 2. un 3. punkts nav jāpiemēro inženiertehniskajiem darbiem, kuru darbības joma ir ierobežota, piemēram, vērtības, lieluma vai ilguma ziņā, vai kritiskai valsts infrastruktūrai. Dalībvalstis nosaka inženiertehniskos darbus, kurus uzskata par ierobežotiem vai saistītiem ar valsts kritisko infrastruktūru pienācīgi pamatotu un samērīgu iemeslu dēļ. Informāciju par šādiem inženiertehniskajiem darbiem publicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību un paziņo Komisijai.

5. Pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām, valstu strīdu izšķiršanas iestādēm un citām kompetentajām Savienības iestādēm vai aģentūrām attiecīgajās nozarēs, Komisija ciešā sadarbībā ar *BEREC* var dot norādījumus par šā panta piemērošanu.

6. pants

Plānoto inženiertehnisko darbu pārredzamība

1. Lai apspriestu vienošanos par tādu inženiertehnisko darbu koordinēšanu, kas minēti 5. pantā, jebkurš tīkla operators ar vienotā informācijas punkta starpniecību dara pieejamu elektroniskā formā turpmāk minēto informācijas minimumu:

- (a) darbu ģeogrāfiskā atrašanās vieta un veids;
- (b) iesaistītie tīkla elementi;

- (c) plānotais darbu sākšanas datums un ilgums;
- (d) attiecīgā gadījumā – plānotais datums galīgā projekta iesniegšanai kompetentajām iestādēm, kuras izdod atļaujas;
- (e) kontaktpunkts.

Tīkla operators dara pieejamu pirmajā daļā minēto informāciju par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, kas saistīti ar tā fizisko infrastruktūru. Tas jādara, tiklīdz informācija ir pieejama tīkla operatoram, un jebkurā gadījumā un ja ir plānota atļauja, ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms atļaujas pieprasījums ir iesniegts kompetentajām iestādēm pirmo reizi.

Operatoriem ir tiesības pēc pieprasījuma piekļūt pirmajā daļā minētajam informācijas minimumam elektroniskā formā ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Pieprasījumā par piekļuvi informācijai norāda teritoriju, kurā operators, kas iesniedz pieprasījumu, plāno ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementus. Vienas nedēļas laikā no informācijas pieprasījuma saņemšanas dienas pieprasīto informāciju dara pieejamu saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem. Piekļuvi informācijas minimumam var ierobežot tikai tad, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu tīklu drošību un veselumu, nacionālo drošību, sabiedrības veselību vai drošību, konfidencialitāti un ekspluatācijas noslēpuma un komercnoslēpuma ievērošanu.

2. Šā panta 1. punkts nav jāpiemēro informācijai par inženiertehniskajiem darbiem, kuru darbības joma ir ierobežota, piemēram, vērtības, lieluma vai ilguma ziņā, valsts kritiskās infrastruktūras gadījumā vai valsts drošības vai ārkārtēju apsvērumu dēļ. Dalībvalstis pienācīgi pamatotu un samērīgu iemeslu dēļ nosaka inženiertehniskos darbus, kurus var uzskatīt par ierobežotiem vai kuri attiecas uz valsts kritisko infrastruktūru, kā arī ārkārtējas situācijas vai valsts drošības apsvērumus, kas attaisnotu pienākuma sniegt informāciju nepiemērošanu. Informāciju par inženiertehniskajiem darbiem, kuriem nepiemēro pienākumus nodrošināt pārredzamību, publicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību un paziņo Komisijai.

7. pants

Atļauju, tostarp piekļuves tiesību, piešķiršanas procedūra

1. Kompetentās iestādes nepamatoti neierobežo, nekavē vai nepadara ekonomiski mazāk pievilcīgu neviena ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementa ierīkošanu. Dalībvalstis nodrošina, ka visi noteikumi, kas reglamentē nosacījumus un procedūras attiecībā uz atļauju, tostarp piekļuves tiesību, piešķiršanu, lai varētu ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementus, ir konsekventi visā valsts teritorijā.

2. Kompetentās iestādes ar vienotā informācijas punkta starpniecību elektroniskā formā dara pieejamu visu informāciju par nosacījumiem un procedūrām attiecībā uz atļauju, tostarp piekļuves tiesību, piešķiršanu, tostarp visu informāciju par atbrīvojumiem no dažām vai visām atļaujām vai piekļuves tiesībām, kas prasītas valsts vai Savienības tiesību aktos.

3. Ikvienam operatoram ir tiesības ar vienotā informācijas punkta starpniecību elektroniskā formā iesniegt atļaujas vai piekļuves tiesību pieteikumus un iegūt informāciju par sava pieteikuma statusu.

4. Kompetentās iestādes 15 darbdienu laikā pēc saņemšanas noraida atļaujas, tostarp piekļuves tiesību, pieteikumus, par kuriem operators, kurš iesniedz minēto pieteikumu, nav

darījis pieejamu informācijas minimumu ar vienotā informācijas punkta starpniecību saskaņā ar 6. panta 1. punkta pirmo daļu.

5. Kompetentās iestādes piešķir vai atsaka atļauju, izņemot piekļuves tiesību, piešķiršanu četru mēnešu laikā pēc pilna atļaujas pieprasījuma saņemšanas dienas.

Atļaujas vai piekļuves tiesību pieteikuma pilnību nosaka kompetentās iestādes 15 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas. Ja vien kompetentās iestādes nav aicinājušas pieteikuma iesniedzēju sniegt trūkstošo informāciju minētajā termiņā, pieteikumu uzskata par pilnīgu.

Pirmā un otrā daļa neskar citus īpašus termiņus vai pienākumus, kas noteikti, lai procedūra noritētu pareizi, un ir piemērojami atļauju piešķiršanas procedūrai, ieskaitot apelācijas procedūras, saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai valsts tiesību aktiem atbilstīgi Savienības tiesību aktiem.

Izņēmuma kārtā un pamatojoties uz dalībvalsts norādītu pamatotu iemeslu, pirmajā daļā un 6. punktā minēto četru mēnešu termiņu kompetentā iestāde var pagarināt pēc savas iniciatīvas. Katrs pagarinājums ir iespējami īss. Dalībvalstis izklāsta šāda termiņa pagarinājuma pamatojumu, publicē to iepriekš ar vienotā informācijas punkta starpniecību un paziņo par to Komisijai.

Katru atļaujas vai piekļuves tiesību piešķiršanas atteikumu pienācīgi pamato ar objektīviem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un samērīgiem kritērijiem.

6. Atkāpjoties no Direktīvas (ES) 2018/1725 43. panta 1. punkta a) apakšpunkta, ja ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistītu iekārtu elementu izvietošanai papildus atļaujām ir vajadzīgas tiesības piekļūt publiskam vai privātam īpašumam, kompetentās iestādes tādas piekļuves tiesības piešķir četru mēnešu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas.

7. Ja kompetentā iestāde nesniedz atbildi 5. punkta pirmajā daļā minētajā četru mēnešu termiņā un ja minētais termiņš netiek pagarināts saskaņā ar 5. punkta ceturto daļu, atļauju uzskata par piešķirtu. Tas attiecas arī uz 6. punktā minētajām piekļuves tiesībām.

8. Komisija ar īstenošanas aktu nosaka ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementu ierīkošanas kategorijas, uz kurām neattiecas atļauju piešķiršanas procedūra šā panta nozīmē. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 13. pantā minēto pārbaudes procedūru.

9. Kompetentās iestādes 8. punktā minēto elementu ierīkošanai nepiemēro nevienu atsevišķu pilsētplānošanas atļauju vai citu individuālu iepriekšēju atļauju. Izņēmuma gadījumā kompetentās iestādes var pieprasīt atļaujas ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistītu iekārtu elementu ierīkošanai ēkās vai objektos ar arhitektūras, vēsturisku, reliģisku vai dabas vērtību, ko aizsargā saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai vajadzības gadījumā sabiedriskās drošības apsvērumu dēļ.

10. Atļaujām, izņemot piekļuves tiesības, kas vajadzīgas ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistītu iekārtu elementu ierīkošanai, nepiemēro nekādas nodevas vai maksas, kas pārsniedz administratīvās izmaksas, kā pēc analogijas paredzēts Direktīvas (ES) 2018/1725 16. pantā.

11. Ikvienam uzņēmumam, kam nodarīts kaitējums saskaņā ar 5. un 6. punktu piemērojamo termiņu neievērošanas dēļ, ir tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem saņemt kompensāciju par nodarīto kaitējumu.

8. pants

Ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra un optiskās šķiedras instalācija

1. Visas ēkas galalietotāja atrašanās vietā, arī kopīpašumā esošos elementus, jaunceltnes vai ēkas, kurās notiek kapitālremonts, kam būvatļauju pieteikumi ir iesniegti pēc [SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS + 12 MĒNEŠI], aprīko ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru līdz tīkla pieslēgumpunktiem, kā arī ar ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju.

2. Visas daudzdzīvokļu jaunceltnes vai daudzdzīvokļu ēkas, kurās notiek kapitālremonts, kam būvatļauju pieteikumi ir iesniegti pēc [SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS + 12 MĒNEŠI], aprīko ar piekļuves punktu.

3. Līdz [SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS + 12 MĒNEŠI] visas ēkas galalietotāja atrašanās vietā, ieskaitot kopīpašumā esošos elementus, kurās notiek kapitālremonts, kas kā atjaunošana noteikts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 10. punktā, aprīko ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru līdz tīkla pieslēgumpunktiem, kā arī ar ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju. Arī visas daudzdzīvokļu ēkas, kurās notiek kapitālremonts, kas kā atjaunošana noteikts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 10. punktā, aprīko ar piekļuves punktu.

4. Dalībvalstis pieņem attiecīgos standartus vai tehniskās specifikācijas, kas vajadzīgas 1., 2. un 3. punkta īstenošanai pirms [STĀŠANĀS SPĒKĀ DATUMS + 9 mēneši]. Šajos standartos vai tehniskajās specifikācijās nosaka vismaz:

- (a) ēkas piekļuves punkta specifikācijas un optiskās šķiedras saskarnes specifikācijas;
- (b) kabeļu specifikācijas;
- (c) kontaktligzdu specifikācijas;
- (d) cauruļu vai mazo kanālu specifikācijas;
- (e) tehniskās specifikācijas, kas nepieciešamas, lai novērstu elektrisko kabeļu traucējumus;
- (f) minimālo lieces rādus.

5. Ēkas, kas aprīkotas saskaņā ar šo pantu, ir tiesīgas saņemt marķējumu “gatava optiskajai šķiedrai”.

6. Dalībvalstis izstrādā sertifikācijas shēmas, lai pierādītu atbilstību 4. punktā minētajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām, kā arī lai varētu pretendēt uz 5. punktā minēto marķējumu “gatava optiskajai šķiedrai” pirms [STĀŠANĀS SPĒKĀ DATUMS + 12 mēneši]. Dalībvalstis nosaka, ka 1. un 2. punktā minēto būvatļauju izdošana ir atkarīga no atbilstības šajā punktā minētajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām, pamatojoties uz apstiprinātu pārbaudes ziņojumu.

7. Šā panta 1., 2. un 3. punktu nepiemēro noteiktām ēku kategorijām, it īpaši viengimenes dzīvojamām mājām, ja šo punktu izpilde ir nesamērīga, it īpaši attiecībā uz izmaksām, kas atsevišķiem īpašniekiem vai kopīpašniekiem rodas, pamatojoties uz objektīviem elementiem.

8. Šā panta 1., 2. un 3. punkts nav jāpiemēro noteikta veida ēkām, piemēram, īpašām pieminekļu kategorijām, vēsturiskām ēkām, militārām ēkām un ēkām, ko izmanto valsts drošības vajadzībām, kā noteikts valsts tiesību aktos. Dalībvalstis nosaka tādu ēku kategorijas, pamatojoties uz pienācīgi pamatotiem un samērīgiem iemesliem. Informāciju par tādām ēkām publicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību un paziņo Komisijai.

9. pants

Piekļuve ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai

1. Ievērojot 3. punkta pirmo daļu, ikvienam publisko elektronisko sakaru tīkla nodrošinātājam ir tiesības par saviem līdzekļiem ierīkot savu tīklu līdz piekļuves punktam.
2. Ievērojot 3. punktu, ikvienam publisko elektronisko sakaru tīkla nodrošinātājam nolūkā ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklu elementus ir tiesības piekļūt jebkādi pašreizējai ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, ja dublēšana ir tehniski neiespējama vai ekonomiski nelietderīga.
3. Ikviens piekļuves punkta un ēkas iekšējās fiziskās infrastruktūras izmantošanas tiesību turētājs izpilda visus pamatotus pieprasījumus no publisko elektronisko sakaru tīkla nodrošinātājiem par piekļuvi saskaņā ar taisnīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem, tostarp vajadzības gadījumā attiecībā uz cenu.
- Ikviens piekļuves punkta un ēkas iekšējās fiziskās infrastruktūras izmantošanas tiesību turētājs var liegt piekļuvi, ja piekļuve ēkas iekšējai optiskās šķiedras instalācijai ir nodrošināta, pildot pienākumus, kas noteikti ar Direktīvas (ES) 2018/1972 II daļas II–IV nodaļu, vai ir darīta pieejama saskaņā ar taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminatīviem noteikumiem, tostarp attiecībā uz cenu.
4. Ja nav pieejama optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, ikvienam publisko elektronisko sakaru tīkla nodrošinātājam ir tiesības savu tīklu ierīkot līdz abonenta telpām, ja ir panākta vienošanās ar minēto abonentu, ar noteikumu, ka līdz minimumam ir samazināta ietekme uz trešo personu privātīpašumu.
5. Šis pants neskar piekļuves punkta vai ēkas iekšējās fiziskās infrastruktūras īpašnieka tiesības uz īpašumu, ja minētās infrastruktūras vai piekļuves punkta izmantošanas tiesību turētājs nav to īpašnieks, un jebkuru citu trešo personu, piemēram, zemes un ēku īpašnieku, tiesības uz īpašumu.
6. Pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām, valstu strīdu izšķiršanas iestādēm un citām kompetentajām Savienības iestādēm vai aģentūrām attiecīgajās nozarēs, Komisija ciešā sadarbībā ar *BEREC* var dot norādījumus par šā panta piemērošanu.

10. pants

Vienoto informācijas punktu digitalizācija

1. Vienotie informācijas punkti dara pieejamus atbilstošus digitālos rīkus, piemēram, tīmekļa portālus, digitālās platformas vai digitālās lietotnes, lai tiešsaistē varētu izmantot visas tiesības un izpildīt visus šajā regulā noteiktos pienākumus.
2. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var savstarpēji savienot vai pilnībā vai daļēji integrēt vairākus digitālos rīkus, lai atbalstītu 1. punktā minētos vienotos informācijas punktus.
3. Dalībvalstis izveido vienotu valsts digitālās ievades punktu, kas sastāv no kopējas lietotāja saskarnes, kura nodrošina netraucētu piekļuvi digitalizētajiem vienotajiem informācijas punktiem.

11. pants

Strīdu izšķiršana

1. Neskarot iespēju nodot lietu izskatīšanai tiesā, ikviena puse ir tiesīga ierosināt lietu kompetentajā valsts strīdu izšķiršanas struktūrā, kas izveidota saskaņā ar 12. pantu, ja strīds radies:

- (a) kad piekļuve pašreizējai infrastruktūrai ir atteikta vai nav panākta vienošanās par īpašiem noteikumiem un nosacījumiem, tostarp attiecībā uz cenu, viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts piekļuves pieprasījums saskaņā ar 3. pantu;
- (b) saistībā ar 4. un 6. pantā noteiktajām tiesībām un pienākumiem, tostarp gadījumos, kad pieprasītā informācija nav sniegta 15 dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas saskaņā ar 4. pantu un vienas nedēļas laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas saskaņā ar 6. pantu;
- (c) ja vienošanās par inženiertehnisko darbu koordinēšanu saskaņā ar 5. panta 2. punktu nav panākta viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts oficiāls pieprasījums saskaņot inženiertehnisko darbus; vai
- (d) ja vienošanās par piekļuvi 9. panta 2. vai 3. punktā minētajai ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai nav panākta viena mēneša laikā no oficiālā piekļuves pieprasījuma saņemšanas dienas;

2. Šā panta 1. punktā minētā valsts strīdu izšķiršanas struktūra, pilnībā ievērojot proporcionalitātes principu un Komisijas norādījumos noteiktos principus, izdod saistošu lēmumu, lai izšķirtu strīdu vismaz:

- (a) četru mēnešu laikā no strīda izšķiršanas pieprasījuma saņemšanas dienas attiecībā uz 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem strīdiem;
- (b) viena mēneša laikā no strīda izšķiršanas pieprasījuma saņemšanas dienas attiecībā uz strīdiem, kas minēti 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā.

Šos termiņus drīkst pagarināt vienīgi ārkārtējos apstākļos.

3. Attiecībā uz strīdiem, kas minēti 1. punkta a), c) un d) apakšpunktā, attiecīgā gadījumā valsts strīdu izšķiršanas struktūras lēmums var ietvert taisnīgu un saprātīgu noteikumu noteikšanu, tostarp attiecībā uz cenu.

Ja strīds ir saistīts ar piekļuvi operatora infrastruktūrai un valsts strīdu izšķiršanas struktūra ir valsts regulatīvā iestāde, attiecīgā gadījumā ņem vērā Direktīvas (ES) 2018/1972 3. pantā noteiktos mērķus.

4. Šā panta noteikumi ir papildus tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un procedūrām, kas ir saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas⁴⁷ 47. pantu, un tos neskar.

12. pants

Kompetentās struktūras

1. Katru no valsts strīdu izšķiršanas struktūrai noteiktajiem uzdevumiem izpilda viena vai vairākas kompetentās struktūras, kas var būt jau pastāvošas struktūras.

2. Valsts strīdu izšķiršanas struktūra ir juridiski nošķirta un funkcionāli neatkarīga no tīklu operatora un publiskas iestādes, kurai pieder strīdā iesaistītā fiziskā infrastruktūra vai kura to kontrolē. Dalībvalstis, kas saglabā tīkla operatoru īpašumtiesības vai kontroli pār tiem, nodrošina ar valsts strīdu izšķiršanas procedūrām saistīto funkciju un vienotā informācijas punkta funkciju efektīvu strukturālu nošķiršanu no darbībām, kas saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

⁴⁷ Eiropas Savienības Pamattiesību harta (OV C 326, 26.10.2012., 391.–407. lpp.).

3. Valsts strīdu izšķiršanas struktūra var uzlikt maksu, kas sedz tai noteikto uzdevumu veikšanas izmaksas.
 4. Visas strīdā iesaistītās puses pilnībā sadarbojas ar valsts strīdu izšķiršanas struktūru.
 5. Vienota informācijas punkta funkcijas, kas minētas 3.–8. un 10. pantā, veic viena vai vairākas kompetentās iestādes, ko attiecīgi valsts, reģionālā vai vietējā līmenī iecēlušas dalībvalstis. Par vienoto informācijas punktu izmantošanu var uzlikt maksu, kas sedz šo funkciju veikšanas izmaksas.
 6. Šā panta 2. punktu pēc analogijas piemēro kompetentajām iestādēm, kuras veic vienotā informācijas punkta funkcijas.
 7. Kompetentās struktūras savas pilnvaras īsteno objektīvi, pārredzami un laicīgi. Dalībvalstis tām nodrošina pienācīgus tehniskus, finansiālus un cilvēku resursus tām uzticēto uzdevumu izpildei.
 8. Dalībvalstis ar vienotā informācijas punkta starpniecību publicē attiecīgos uzdevumus, kas jāveic katrai kompetentajai struktūrai, it īpaši, ja šie uzdevumi ir uzticēti vairāk nekā vienai kompetentajai iestādei vai ja piešķirtie uzdevumi ir mainījušies. Attiecīgā gadījumā kompetentās iestādes apspriežas un sadarbojas viena ar otru kopēju interešu jautājumos.
 9. Visu to kompetento iestāžu nosaukumus, kuras atbilstīgi šim pantam veic kādu funkciju saskaņā ar šo pantu, un to pienākumus dalībvalstis dara zināmu Komisijai līdz [SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS], bet šajā sakarā veiktas izmaiņas – pirms izraudzīšanas vai izmaiņu spēkā stāšanās datuma.
 10. Visus lēmumus, ko pieņēmusi kāda kompetentā struktūra, var saskaņā ar valsts tiesību aktiem pārsūdzēt pilnīgi neatkarīgā apelācijas iestādē, kas var būt tiesu iestāde. Direktīvas (ES) 2018/1972 31. pantu pēc analogijas piemēro visām pārsūdzībām uz šā punkta pamata.
- Apelācijas tiesības saskaņā ar pirmo daļu neskar pušu tiesības panākt strīda izšķiršanu valsts kompetentajā tiesā.

13. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Sakaru komiteja, kas izveidota ar Direktīvas (ES) 2018/1972 118. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

14. pants

Sodi un kompensācija

Dalībvalstis izklāsta noteikumus par sodiem, vajadzības gadījumā arī par naudas sodiem un nekrimināliem iepriekš noteiktiem vai regulāriem sodiem, kas piemērojami par šīs regulas un par tādu saistošu lēmumu pārkāpumiem, ko, ievērojot šo direktīvu, pieņēmušas 12. pantā minētās kompetentās struktūras, un veic visus pasākumus, kas nepieciešami to īstenošanas nodrošināšanai. Noteiktie sodi ir pienācīgi, iedarbīgi, samērīgi un atturoši.

Dalībvalstis izklāsta noteikumus par pienācīgu finansiālu kompensāciju personām, kurām nodarīts kaitējums šajā regulā noteikto tiesību īstenošanas dēļ.

15. pants

Ziņošana un uzraudzība

1. Līdz [SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS + 5 GADI] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu. Ziņojumā iekļauj kopsavilkumu par šajā regulā paredzēto pasākumu ietekmi un novērtējumu par virzību tās mērķu sasniegšanā, tostarp to, vai un kā regula vēl vairāk varētu sekmēt to savienojamības mērķrādītāju sasniegšanu, kas noteikti lēmumā, ar kuru izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam.

2. Šajā nolūkā Komisija var no dalībvalstīm pieprasīt informāciju, kuru tās sniedz nekavējoties. Proti, līdz [SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS + 12 MĒNEŠI] dalībvalstis ciešā sadarbībā ar Komisiju, izmantojot Sakaru komiteju, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 118. pantu, nosaka rādītājus, lai pienācīgi uzraudzītu šīs regulas piemērošanu, un mehānismu, lai nodrošinātu periodisku datu vākšanu un to paziņošanu Komisijai.

16. pants

Pārejas pasākumi

Valstu pasākumus, ar kuriem nosaka tās ļoti augstas veikspējas tīklu vai ar tiem saistītu iekārtu elementu ierīkošanas kategorijas, uz ko neattiecas atļauju piešķiršanas procedūra 7. panta nozīmē, un kurus dalībvalstis ir pieņēmušas saskaņā ar Direktīvu 2014/61/ES vai pirms tās stāšanās spēkā, bet saskaņā ar to, turpina piemērot, līdz stājas spēkā šīs regulas 7. panta 8. punktā paredzētais īstenošanas akts.

17. pants

Atcelšana

1. Direktīva 2014/61/ES tiek atcelta.

2. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo regulu un lasa saskaņā ar pielikumā doto atbilstības tabulu.

18. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. To piemēro no [6 mēneši pēc tās stāšanās spēkā].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*